

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Nagrađeni najbolji znanstvenici

STR.4

JAKOV PRKUĆ / HANZA MEDIA

god XII.
broj 124.
24. veljače 2020.
www.unist.hr
www.unizg.hr

universitas

hrvatske sveučilišne novine

RANKO SUVAR / HANZA MEDIA

RAZGOVOR
PROF. MARKO TADIĆ
**Budućnost
strojnoga
prevođenja je
u neuronskim
mrežama** STR. 12

MARCO BEJAN / HANZA MEDIA

PRIZNANJE PROF.
ANTI ČOVIĆU
**Odlikovan
Redom Danice
hrvatske s
likom Ruđera
Boškovića** STR. 8

ODBIJENA ŽALBA MINISTRICE DIVJAK

Sud potvrdio zakonitost upisa Fakulteta hrvatskih studija u sudski register

STR. 2

ODBIJENA ŽALBA MINISTRICE BLAŽENKE DIVJAK

Sud potvrdio zakonitost upisa Fakulteta hrvatskih studija u sudski register

Dekan Fakulteta hrvatskih studija, prof. Pavlo Barišić tim je povodom medijima poslao priopćenje u kojem ističe da je odlukom Visokog trgovačkog suda "propao i zadnji u nizu pokušaj ministrice Blaženke Divjak i čelnikā Nezavisnoga sindikata znanosti i visokoga obrazovanja – Vilima Ribića, Igora Radeke, Vesnice Garasić i Ane Petošić – da onemogüće reformu Hrvatskih studija i spriječe njezino dovršenje uspostavom Fakulteta hrvatskih studija".

Ostatak priopćenja prenosi u cijelosti:

"Postavlja se pitanje krajnje nakane i pokretačkoga interesa koji stoje iza kontinuirana osporavanja i ometanja reforme Hrvatskih studija, a posebice neobične sprege državnoga resora i sindikalne organizacije koja se još jednom potvrdila u trenutku doноšenja odluke Senata Sveučilišta u Zagrebu o osnivanju Fakulteta 10. prosinca 2019. Valja imati u vidu da je posljedica pokretanja žalbenoga postupka na upis Fakulteta hrvatskih studija u sudski register trebala biti da, brisanjem Fakulteta iz sudskoga registra, njegovi zaposlenici završe na ulici, a studenti izgube pravo na studiranje. To je eksplicitno potvrdila Ivana Bulešić, načelnica Samostalnoga sektora za pravne poslove u Ministarstvu znanosti i obrazovanja, na sastanku s izaslanstvom Fakulteta hrvatskih studija održanom u Ministarstvu 16. siječnja 2020. Pitanje je krije li se u pokretačkom interesu ideološki zazor prema instituciju

Poslovni broj: 65-PZ-440/2020-2

REPUBLIKA HRVATSKA
RJEŠENJE

Visoki trgovacki sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Dubravka Matas, predsjednika vijeća, Lenke Čorić, suca izvještaja i Mladenom Simundiću, članu vijeća, u registrskom predmetu upisa u sudski register osnivanja ustanove SVEUČILIŠTA U ZAGREBU FAKULTET HRVATSKIH STUDIJA, Zagreb, Borongajska cesta 83D, OIB 99454315441, odlučujući o žalbi REPUBLIKE HRVATSKE, Ministarstva znanosti i obrazovanja, Zagreb, Donje svetiće 38, OIB 49508397045, koju zastupa Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu, protiv rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Tt-19/41342-4 od 7. siječnja 2020., u sjednici vijeća održanoj 4. veljače 2020.

rješenje je

I. Odbija se žalba Republike Hrvatske, Ministarstva znanosti i obrazovanja, kao neosnovana i potvrđeno rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Tt-19/41342-4 od 7. siječnja 2020.

II. Odbija se kao neosnovan zahtjev predlagatelja za naknadu troškova žalbenog postupka.

Obrazloženje

Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Tt-19/41342-4 od 7. siječnja 2020. godine je upis u sudski register osnivanja ustanove pod tvrkom/nazivom Sveučilište u Zagrebu Fakultet hrvatskih studija, sa sjedištem u Zagrebu, Borongajska cesta 83D, u registrarski utočištu s MBS 081290828, pruma podacima naznačenim u prilogu tog rješenja ("Podaci za upis u glavnu knjigu sudskog registra"), koji je njegov sastavni dio.

Predviđeno je da državni dužnosnici i službenici nadležnoga ministarstva nastoje onemogućiti osnivanje samostalnoga visokoga učilišta nacionalnih studija. U nekoj drugoj državi to bi bilo nezamislivo.

Među sredstvima kojima se resorno-sindikalna sprega služila u osporavanju i ometanju reforme Hrvatskih studija na prvom su mjestu medijske manipulacije i pravni postupci. U medijskim istupima ministrici i sindikalnim enciklikama na temu Hrvatskih studija posebice se ističe imputiranje nezakonitoga postupanja. A kako se zakonitost radnji ovjerava u pravosudnim postupcima, najnovija odluka Visokoga trgovackog suda dobar je povod za utvrđivanje pravosudnoga salda koji je osobito porazan za Nezavisni sindikat znanosti i visokoga obrazovanja. U sklopu mnogobrojnih sudskih postupaka vezanih uz reformu Hrvatskih studija Sindikat u svoju korist nije dobio ni jedan, dok je protiv njegovih zahtjeva donešeno 27 sudskih odluka. Među njima se osobito ističe presuda o nezakonitosti strajka na Hrvatskim studijima koja je potvrđena na tri žalbene instancije, na Vrhovnom sudu, na Ustavnom sudu te na Europskom sudu za ljudska prava. Bolno stanje pravosudnoga salda Nezavisni sindikat ublažava dogmom pre-

ma kojog se sudovi koji do-

nose nepovoljne presude automatski osuđuju za nestručnost i korupciju. A o stručnim kompetencijama pravnih timova Ministarstva i Nezavisnoga sindikata znanosti i visokoga obrazovanja, koji su iz koraka u korak ometali provođenje reforme Hrvatskih studija, dovoljno govori činjenica da su se u pobijanju upisa Fakulteta hrvatskih studija u sudski register pozvali na za-

konske odredbe koje u vrijeme podnošenja prijave nisu bile na snazi.

Rješenje Visokoga trgovackog suda uklonio je napokon i posljednji prigovor na zakonitost osnivanja Fakulteta hrvatskih studija. To je radosna vijest kako za studente i nastavnike tako i za brojne podupiratelje i zagovornike ove jedinstvene visokoškolske ustanove koja je posvećena nastavi i proučavanju hrvatske kulture, društva i identiteta. Fakultet hrvatskih studija promiče i njeguje poučavanje i istraživanje kulturoloških, humanističkih i društvenih tema vezanih uz Republiku Hrvatsku, hrvatski narod i iseljeništvo te pitanja nacionalnoga, regionalnoga i europskoga identiteta. Valja se nadati da će, nakon ove sudske potvrde o zakonitosti osnutka ustanove, Fakultet hrvatskih studija neometano ostvarivati svoju misiju i razvijati dragocjene sveučilišne djelatnosti u europskom prostoru visoke obrazbe i znanosti."

R.I.

Rješenje Visokog trgovackog suda o Hrvatskim studijima

Podrška Hrvatskog studentskog zbora

Potpore studentima i djelatnicima Fakulteta hrvatskih studija, nakon Studentskog zbora Sveučilišta u Zagrebu, uputilo je i krovno hrvatsko studentsko tijelo – Hrvatski studentski zbor. U priopćenju koje potpisuje predsjednik HSZ-a Mateo Marušić stoji da daju "potporu studentima i Studentskom zboru Fakulteta hrvatskih studija u njihovim nastojanjima da obrane interese stude-

nata" te da "osuđuju svaki pokušaj nanošenja štete ugledu i mirnom studiraju studenata Fakulteta hrvatskih studija". Osim toga naglašavaju "nužnost tretiranja Fakulteta hrvatskih studija kao fakulteta i javne ustanove ravnopravne ostalim takvim ustanovama, što i jest te iskazuje bitnost omogućavanja neometanog studiranja bez javnih pritisaka na studentske predstavnike i sve studente Fakulteta".

GRIJESI MINISTARSTVA ZNANOSTI I OBRAZOVANJA

Grijeh peti: ministrica ne poštuje zakon od prvog dana mandata

PIŠE PROF. MILJENKO ŠIMPRAGA

Savjet za financiranje znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja

U sklopu javnog financiranja znanosti i visokog obrazovanja, prijedlog proračunskih sredstava za znanost i visoko obrazovanje izrađuje ministar poštjući kriterije za raspodjelu sredstava koje utvrđuje Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj na temelju prijedloga Savjeta za financiranje znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja i na temelju prijedloga proračuna sveučilišta, veleučilišta i visokih škola. Javna sveučilišta, veleučilišta i visoke škole financiraju se iz državnoga proračuna uzimajući u obzir kapacitete pojedinoga visokog učilišta, cijenu pojedinih studija te ocjenu o njihovoj kvaliteti na temelju provedenih postupaka vrednovanja. Sredstva iz državnoga proračuna RH namijenjena sveučilištima, veleučilištima i visokim školama doznačuju se korisnicima proračuna u ukupnom iznosu (lump sum), a u državnom proračunu planirana su po vrsti troška (rashodi za zaposlene, materijalni rashodi i slično), te ih korisni-

ci svojim proračunom raspoređuju za pojedine namjene, sukladno statutu i drugim općim aktima.

Dakle, kriterije za javno financiranje znanosti i visokog obrazovanja donosi Nacionalno vijeće na prijedlog Savjeta za financiranje znanosti i visokog obrazovanja. Ova procedura temelji se na Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju kojim je reguliran rad Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj i Savjeta za financiranje znanosti i visokog obrazovanja u kojem se navodi kako je zadaća Vijeća da predlaže kriterije i odnose raspodjele proračunskih sredstava za znanstvenu djelatnost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj, a ne ministar.

No, u praksi se Zakon ne poštije, jer ministrica posljednje tri godine donosi prijedlog proračunskih sredstava za financiranje sustava znanosti i visokog obrazovanja bez kriterija Nacionalnog vijeća i prijedloga Savjeta za financiranje. Pače, Savjet se nije sastao punih pet godina i istekao mu je mandat, a i Nacionalno vijeće nije radilo u punom sastavu punih godinu i pol dana. Tako da ministrica svojim političkim odlukama bez zakonske podloge od pr-

vog dana svog mandata svojevrsno utvrđuje kriterije, odnosno upravlja financiranjem sustava znanosti i visokog obrazovanja.

Programski ugovori

Posljedica ovakvog samovoljnog i protuzakonitog upravljanja financiranjem sustava znanosti i visokog obrazovanja je trenutno podfinanciranje čitavog sustava i ministričino nudjenje Programske ugovore za financiranje sveučilišta iduće četiri godine po modelu uzmi ili ostavi. Programske ugovore su potpisala samo dva sveučilišta - u Rijeci i Puli. Ostalih šest nije, jer su zaključili da su ponuđeni ugovori štetni pojavnim sveučilištu. Financiranje visokog obrazovanja i znanosti po ovom i sličnim modelima pokazala se štetnim već u prethodnom razdoblju pa, zapravo, čudi pritisak i inzistiranje ministrike da se ugovori potpišu u ponuđenom obliku. Naime, dosadašnje financiranje sustava znanosti i visokog obrazovanja, prema svim mjerljivim kriterijima uspješnosti toga sustava, dovelo je Hrvatsku na dno ljestvice zemalja EU: 1) po nacionalnom javnom proračunskom izdvajaju; 2) po broju istraživača na 1000 stanovnika; 3) po znanstvenoj produk-

ci

Osoba koja bi prva trebala brinuti o razvoju sustava znanosti i visokog obrazovanja sukladno Strategiji RH i Zakonu koji regulira taj sustav, radi suprotno

ciji mjerenoj međunarodnom vidljivošću i citiranošću; 4) po inovativnosti i broju patentata; te 5) po broju i razvijenosti istraživačkih timova u gospodarskim subjektima. Pored već spomenute štetnosti ugovora, ministrica nudi na potpis Programske ugovore kao da su oni pitanje jednostrane ponude ministra, a ne dogovora između strana potpisnica - Ministarstva i Sveučilišta. I zbog toga, Rektorski zbor predlaže novi model finansiranja javnih visokih učilišta po uzoru na Republiku Austriju i Republiku Francusku koji bi trebalo uključivati: 1) ukupne materijalne troškove infrastrukture sveučilišta (npr. struja, plin, voda, održavanje...) prema prijedlogu sveučilišta; 2) troškove 'laboratorija', opreme te ostale specifične troškove sveučilišne nastave koji ovise o znanstvenim područjima studijskih programa, a dijelom o broju studenata na pojedinom studijskom programu; 3) troškove za studente tako da se isplaćuje jednak iznos po studentu u svim znanstvenim područjima i 4)

troškove znanstvene i umjetničke djelatnosti te transfer tehnologija u ukupnom iznosu koji bi jamčio razvoj sveučilišta sukladno Strategiji obrazovanja, znanosti i tehnologije.

Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije

Kako ministrica ne poštije Zakon koji bi moralu provoditi, tako ne poštije ni Strategiju obrazovanja, znanosti i tehnologije koju je 2014., također, donijela Vlada RH i u kojoj stoji: 1) da Hrvatska prepoznaće obrazovanje i znanost kao svoje razvojne prioritete koji joj jedini mogu donijeti dugoročnu društvenu stabilnost, ekonomski napredak i osiguranje kulturnog identiteta; 2) da su obrazovanje i znanost od posebnog javnog interesa; 3) da je osnovno načelo razvoja autonomija svih institucija u području obrazovanja i znanosti; 4) da u provedbi mjera za postizanje ciljeva Strategije posebnu važnost imaju sveučilišta kao mjesta na kojima se stvaraju nova znanja i prenose studentima i drugim korisnicima te kao mjesta koja aktivno sudjeluju u osmišljavanju i ostvarivanju procesa obrazovanja i istraživanja i napokon, kao mjesta na kojima se obrazuju oni koji će biti nositelji sustava obrazovanja i istraživanja; 5) da je misija hrvatskoga obrazovnog sustava osigurati kvalitetno obrazovanje dostupno svima pod jednakim uvjetima u skladu sa sposobnostima svakoga korisnika sustava; 6) da je misija hrvatskoga znanstvenog sustava istraživanjima unapredivati ukupni svjetski fond znanja te pridonositi boljitu hrvatskog društva, a napose gospodarstva, i konačno 7) da je vizija na kojoj počiva ova Strategija hrvatsko društvo u kojem kvalitetno obrazovanje bitno utječe na život sveučilišta, na odnose u društvu i na razvoj gospodarstva. No, da bi se navedeno postiglo, hrvatski strateški cilj mora biti dvostruki rast ulaganja u istraživanje i razvoj što bi omogućilo da hrvatsko

društvo postane demokratsko, tolerantno i inovativno, a osobnost i sposobnost svakog pojedinca da dode do punog izražaja. Za ispunjenje toga cilja posebnu važnost ima javno financiranje istraživanja i razvoja kao pretpostavka za dugoročnu stabilnost, autonomiju i međunarodnu kompetitivnost hrvatske znanosti. Zbog toga dodatna sredstava za istraživanje i razvoj iz europskih fondova ne mogu i ne smiju zamjeniti ulaganja iz nacionalnih izvora. Nacionalni izvori financiranja visokog obrazovanja moraju omogućiti istraživanja i razvoj koji će osigurati da se gospodarstvo velikim dijelom zasniva na naprednim tehnologijama koje omogućuju stvaranje visoke dodatne vrijednosti. U takvom gospodarstvu će kvalitetno obrazovani pojedinci moći pronaći odgovarajući posao u Hrvatskoj, a ne odlaziti u inozemstvo.

Zaključak

Analiza proračunskih izdvajanja u Hrvatskoj, koja su glavni izvor sredstava za javno financiranje istraživanja i razvoja, pokazuje da su ona nedovoljna, neusmjereni i varijabilni, a koordinacija korištenja državnih izvora sredstava neučinkovita. Uz to, osoba koja bi prva trebala brinuti o razvoju sustava znanosti i visokog obrazovanja sukladno Strategiji RH i Zakonu koji regulira taj sustav, radi suprotno.

Ministrica tri godine donosi proračun kojim se financira sustav znanosti i visokog obrazovanja suprotno Zakonu koji je obvezuje da raspodjelu proračunskih sredstava donosi na temelju kriterija koje utvrđuje Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj, a na temelju prijedloga Savjeta za financiranje znanosti i visokog obrazovanja kao stručnog tijela Vijeća.

SVEČANOST NA EKONOMSKOM FAKULTETU

Nagradjeni najbolji znanstvenici Sveučilišta u Splitu

Nagrada se dodijelila najproduktivnijim znanstvenicima, a lista je napravljena prema znanstvenim područjima

Piše
MILA PULJIZ

Svečana dodjela Nagrade za znanost Sveučilišta u Splitu za 2019. godinu održana je 31. siječnja na Ekonomskom fakultetu. Nagrada je pripala najproduktivnijim znanstvenicima čiji je rad značajno pridonio prepoznatljivosti našeg sveučilišta u znanstvenoj izvrsnosti, a osnovni kriterij za dodjelu bio je znanstvena produktivnost autora iskazana u Web of Science Core Collection i Scopus bazama u 2018. godini.

Lista je napravljena prema znanstvenim područjima, pri čemu prošlogodišnji dobitnici, bez obzira na postignute rezultate u 2018. godini, nisu mogli sudjelovati. Na osnovi šire liste, napravljena su uža povjerenstva, za svako pojedino područje, koja su sačinjavali prodekan/замјеник професионала nadležni za znanost na pojedinoj sastavničkoj koja ima znanstvenike iz dotičnog znanstvenog područja.

Svako pojedino povjerenstvo primijenilo je dodatne kriterije znanstvene izvrsnosti i predložilo određeni broj predloženika za nagradu, sukladno ukupnom broju znanstvenika iz pojedinog područja, vodeći računa o uvažavanju doprinosa i specifičnosti te poticanju razvoja svih znanstvenih područja. Senat Sveučilišta u Splitu listuje usvojio 19. prosinca 2019. godine.

Dodjeli nagrada nazočili su rektor Sveučilišta u Splitu prof. dr. sc. Dragan Ljutić s prorektorma, zamjenik župana Split-sko-dalmatinske županije Luka Brčić, pročelnik Službe za društvene djelatnosti grada Splita Mate Omazić, članovi akademске zajednice, predstavnici Senata Sveučilišta u Splitu, brojni studenti te mnogi drugi uvaženi gosti.

“Današnji dan je velika svečanost za naše sveučilište jer ćemo podijeliti nagrade daleko najboljim znanstvenicima koji su pridonijeli važnosti Sveučilišta na cijelom nizu znanstvenih radova, koji su u proteklom razdoblju citirani 180 tisuća puta. Kada vidimo tko sve radi na našem sveučilištu, moramo biti ponosni. Urangu smo najboljih svjetskih i europskih obrazovnih ustanova, naročito ako se uzmu u obzir zemlje poput Njemačke, Kine ili Francuske koje imaju puno više sveučilišta. Plasirali smo se i na Šangajsку listu i to na otprilike 600. mjesto od ukupno 2000 sveučilišta koja su ušla u konkurenčiju”, kazao je rektor Ljutić.

U glazbenom dijelu pro-

grama sudjelovao je gudački kvartet u sastavu: Ana Tošić D'Ambra i Dakica Sanko – violine, Damiano Cosimo D'Ambra – viola i Dubravko Geić – violončelo.

UPODRUČJU BIOMEDICINE IZDRAVSTVA NAGRAĐENISU:

PROF. DR. SC. ANA MARUŠIĆ, DR. MED.

diplovirala je i doktorirala na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Splitu zapošlena je od 2008. godine, gdje je profesor anatomije i pročelnica Katedre za istraživanja u biomedicini i zdravstvu.

Njezina istraživačka skupina bavi se istraživanjem znanosti, tzv. meta-istraživanjima, kao i temama iz kliničke epidemiologije, posebice iz potpunosti i transparentnosti prikaza zdravstvenih informacija. Većina istraživanja objavljenih u 2018. godini rezultat je aktivnosti na projektu Hrvatske zaklade za znanost “Profesionalizam u zdravstvu”. Posebice je vrijedan rad u kojem je pokazano da pacijenti, studenti i lječnici jednakorazumiju slikovne i tekstualne sažetke sustavnih pregleda Cochrane o medicinskim intervencijama. Istraživačka skupina objavila je i rad o usporedbi potpunosti prikaza hrvatskih i europskih zdravstvenih smjernica, te veliko istraživanje o potpunosti informacija o kliničkim ispitivanjima u registru ClinicalTrials.gov. U будуćnosti očekuju publikacije iz tri europska projekta Obzora 2020 na kojima intenzivno rade.

IZV. PROF. DR. SC. KATARINA VUKOJEVIĆ

predstojnica je Zavoda za anatomiju, histologiju i embriologiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu od 2014. godine te voditeljica Laboratorija za istraživanje ranog razvoja čovjeka. Od 2018. godine prodekanica je studijadralne medicine. Doktorirala je u Splitu 2009. godine. Nakon znanstvenog usavršavanja u inozemstvu (2009.-2010., Odjel za biokemijsku genetiku i mikrobiologiju Sveučilišta u Torontu, Kanada; 2013.-2014., Odjel za nefrologiju, Columbia Sveučilište, New York, SAD), bila je glavna istraživačica nekoliko istraživačkih projekata, mentorica na 10 doktorskih disertacija i vodeća autorica mnogih znanstvenih članaka objavljenih u 2018. Recenzentica je znanstvenih projekata Obzor 2020 i Research Foundation Flanders (FWO).

Znanstveni podaci: broj objav-

Rector Dragan Ljutić

JAKOV PRKIĆ/HANZA MEDIA

Ivan Buljan, Rea Šćepanović, Ružica Tokalić, Marin Viđak, Vicko Tomić, Lana Barać, Tina Poklepović Perić, Ana Utrobić, Ana Marušić, Matko Marušić, Shelly Pranić

Nagrađeni znanstvenici
JAKOV PRKIĆ/HANZA MEDIA

Katarina Vukojević

Jozo Čizmić

Ivan Galić, Francesco Pagliara, Roberto Cameriere, Emilio Nuzzolese, Helen Liversidge, Marin Vodanović, Sakher Alqahtani

Gorana Jelić Mrčelić, Luka Vukić, Ranka Petrinović, Nikola Mandić i Merica Slišković

ljenih radova: 92; broj citata: 964; H-indeks 18; i10-indeks 31.
DOC. DR. SC. IVAN GALIĆ
završio je studij stomatologije na Stomatološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Godine 2011. obranio je doktorsku disertaciju pod naslovom "Određivanje dentalne dobi očitovanjem s ortopantomograma kod djece u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini". Od veljače 2017. zaposlen je u kumulativnom radnom odnosu u znanstveno-nastavnom zvanju i radnom mjestu docenta, a od rujna 2019. imenovan je vrišteljem dužnosti pročelnika Katedre za oralnu kirurgiju studija Dentalne medicine na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Splitu. Aktivno je suradivao na dva projekta Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta RH, uz što je aktivno sudjelovao i usavršavao se na više međunarodnih kongresa, konferencija i skupova. Autor je više od 40 indeksiranih znanstvenih radova koji su objavljeni u stranim i domaćim časopisima. Koautor je 4 pogлавja u Dentalnoj radiografiji i radiologiji, jednog poglavљa u sveučilišnom udžbeniku "Profesionalne bolesti i bolesti vezane uz rad stomatologa". Autor je i dvaju poglavja u knjizi "Dentalna i kraniofascijalna antropologija" te koautor jednog poglavja knjige "Etnika u dentalnoj medicini".

U PODRUČJU DRUŠTVENIH ZNANOSTI NAGRAĐENI SU:

PROF. DR. SC. JOZO ČIZMIĆ rođen je 1958. godine u Splitu. Redoviti je profesor u trajnom zvanju. Vanjski je suradnik na više sastavnica Sveučilišta u Splitu i BiH. Ravnatelj je poslijediplomskog specijalističkog studija "Medicinsko pravo" Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu. Autor je 22 knjige i više od 300 radova u domaćim

U PODRUČJU BIOTEHNIČKIH ZNANOSTI NAGRAĐENA JE:

**PROF. DR. SC.
MERICA SLIŠKOVIĆ** diplomirala je na Pomorskom fakultetu Sveučilišta u Dubrovni-

 nastavak
sa str. 5

i medunarodnim časopisima. Također je referent na više od 100 znanstvenih i stručnih skupova. Obnašao je dužnost predsjednika Sveučilišnog savjeta Sveučilišta u Splitu. Međunarodni je stručnjak za akreditaciju visokoškolskih ustanova i studijskih programa u BiH, nositelj više znanstvenih i stručnih nagrada te savjetnik rektora za pravna pitanja. Redoviti je član Akademije pravnih znanosti Hrvatske. U 2018. objavio je jednu knjigu i 12 radova, referent je na 5 međunarodnih skupova, voditelj međunarodnog bilateralnog projekta MZO-a, recenzent 4 inozemna studijska programa, član 3 organizacijske odbora savjetovanja, recenzent članaka u znanstvenim časopisima i urednik znanstvenog zbornika.

PROF. DR. SC. GORAN KARDUM

(2008. –, Katedra za psihologiju, FFST, 2001. – 2008. Neuroznanost, MEFST). Bavi se stanjima svijesti te je objavio radove u ko-autorstvu u nasjednosti moždanih valova i kognitivnim poremećajima nakon kardiokirurškog zahvata. Bio je komentator dr. sc. Sandi Stojanović Stipić i dr. sc. Sandru Glumcu s kojima je dva puta ušao u natjecanje za *Best Abstract Prize Competition Awards* (na europskom kongresu anesteziologa u Ženevi izabran je u 6 najboljih od ukupno 1285 radova). Medicinsku fakultetu u Splitu je dr. Glumcu za disertaciju dodijelio nagradu i objavljeno je 5 kongresnih priopćenja i 5 znanstvenih publikacija, od kojih se ističe objava u *EJA*, gdje je dokazano kako prijeoperacijska primjena kortikosteroida atenuira upalni odgovor i time smanjuje kognitivne poremećaje nakon kardiokirurškog zahvata. Znanstvenici s Brown University uputili su reakciju na taj članak, te je potom objavljen novi članak u časopisu iz prvog kvartila koji je postao deveti najcitatniji članak u toj godini.

PROF. DR. SC. DAMIR SEKULIĆ

redoviti je profesor Kineziološkog fakulteta Sveučilišta u Splitu. Diplomirao je, magistrirao i doktorirao na Kineziološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Kondicijski je trener u vaterpolskoj reprezentaciji Hrvatske (srebrna medalja na OI 1996.) i jedriličarskoj reprezentaciji Hrvatske (više od 20 medalja na europskim i svjetskim prvenstvima). Nagradivan je četiri puta od Vlade RH za vrhunska sportska postignuća. Do danas objavio više od 100 radova u časopisima citiranim u Web of Science, od čega 14 radova u 2018. godini. Više od 1100 citata u Web of Science. Autor je tri sveučilišna udžbenika te voditelj istraživačkog projekta koji finansira HRZZ. Također je dobitnik Državne nagrade za znanost u području društvenih znanosti za 2016. godinu i Nagrade Sveučilišta u Splitu za znanost i umjetnost za 2016. godinu. Glavna područja istraživanja: razvoj testova i mjernih procedura u kineziologiji, doping u sportu.

DOC. DR. SC. BLANKA ŠKRABIĆ PERIĆ

je izvanredna profesorica na Katedri za kvantitativne metode Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Splitu. Nositeljica je kolegija Analiza vremenskih nizova i panel podataka i Poslovno odlučivanje. Članica je urediščkog odbora međunarodnog časopisa Croatian Operational Research Review. Trenutno kao istraži-

vac sudjeluje na tri znanstvena projekta, dva projekta HRZZ-a i jednom HORIZON 2020. Područje istraživanja su joj svojstva dinamičkih panel modela i kreditnih rizika banaka. U 2018. godini objavila je četiri znanstvena rada u međunarodno priznatim znanstvenim časopisima koji su indeksirani u WoS-u. Dva rada istražuju razlike u kreditnom riziku između banaka u domaćem i stranom vlasništvu. Druga dva nadograđuju postojeće ekonometrijske metode (panel modele) prilagodavajući ih stvarnim ekonomskim podacima i njihovim specifičnostima u cilju dobivanja relevantnijih rezultata ekonomske analize.

U HUMANISTIČKOM PODRUČJU NAGRADEN JE:

IZV. PROF. DR. SC. BRIAN DANIEL WILLEMS

je izvanredni profesor književnosti na Odsjeku engleskog jezika i književnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu. Također predaje teoriju filma na splitskoj Umjetničkoj akademiji. Autor je pet akademskih knjiga od kojih su recentne: Zug Efekt (Multimedijalni institut Zagreb, u pripremi), Speculative Realism and Science Fiction (Edinburgh University Press, 2017.) i Shooting the Moon (Zero Books, 2015.). U 2018. njegove znanstvene publikacije uključuju: "Automating Economic Revolution", "Economic Science Fictions" (Goldsmiths/MIT Press), "Financijski algoritmi u književnosti poslije 2008.", "Književna smotra" i "Scale and Change," Textual Practice. Sudjeluje također u istraživačkom projektu Establishment of Korean Studies and Training Plans for Experts in Koreanology at University of Split.

U INTERDISCIPLINARNOM PODRUČJU NAGRADEN JE:

IZV. PROF. DR. SC. NIKŠA JAJAC

dekan je Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije Sveučilišta u Splitu. Doktorirao je Društvene znanosti na EFST-u 2010. godine. Prvi je u RH 2011. izabran u znanstveno zvanje u Interdisciplinarnom području znanosti, u polju Projektni menadžment (izborna polja: Građevinarstvo i Ekonomija). Pod njegovim mentorstvom obranjena su tri doktorata, a dva trenutno mentorira. Objavio je 43 originalna znanstvena rada (23 u WoS časopisima, 8 od 2018.) i sudjeluje u uredovanju dva WoS časopisa. Godine 2019. proširuje doktorski studij FGAG-a Split interdisciplinarnom komponentom, a predaje i na međunarodnom interdisciplinarnom PDS-u MBA in Construction Sveučilišta u Zagrebu. Sudjelovao je na projektima finansiranim od MZO-a, UN-a i iz EU izvora – FP7, SIIF, ERDF, Interreg MED i CBC. Utemeljio je Sveučilišnu galeriju "Vasko Lipovac" i pokrenuo više humanitarnih akcija – ističe se "Sv. Luke donosi osmijeh".

U PODRUČJU PRIRODNIH ZNANOSTI NAGRADENI SU:

IZV. PROF. DR. SC.

IVICA LJUBENKOV

diplomirao je na Sveučilištu u Splitu na Kemijsko-tehnološkom fakultetu, a doktorirao na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Od 1984. do 2000. radi kao inženjer u Analitičkom labora-

Goran Kardum, Nenad Karanovic i Sandro Glumac

Ivana Mitar, Ivica Ljubenkov i Barbara Soldo

Jean-Pierre Brans, Nikša Jajac, Bertrand Mareschal (Workshop - PROMETHEE Days Split 2019.)

Damir Sekulić

Blanka Škrabić Perić

Brian Daniel Willems

toriju "Jugovinila", a od 2001. do 2010. u SMS-Prehrambeno razvojnom centru d.o.o. kao voditelj laboratoriјa te od 2010. do danas na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Splitu. Područje istraživanja uključuje područje analitike hrane. Područje interesa mu je i kemijska vitamina C te ispitivanja u području konzervacije i restauracije. Iz navedenih područja istraživanja objavio je 32 znanstvene rade u časopisima koje registrira Current Contents i 7 SCI. Kao suradnik aktivno je sudjelovao/ sudjeluje u realizaciji međunarodnih i hrvatskih znanstveno-istraživačkih projekata.

PROF. DR. SC. LEANDRA VRANJEŠ MARKIĆ

redovita je profesorica fizike na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Splitu. Voditeljica je grupe za fiziku kvantne materije te uspješno surađuje sa znanstvenicima u Austriji, Španjolskoj i SAD-u, gdje boravila kao Fulbrightov stipendist. U istraživanju kvantnih kapljica, fluida, krutina te hladnih atoma njezina grupa koristi i razvija računalne metode, posebno kvantne Monte Carlo simulacije. Pet WoS CC radova objavljenih u 2018. dio su rezultati istraživačkog projekta Hrvatske zaklade za znanost "Univerzalne osobine sustava hladnih bozonskih i fermionskih atoma", koji je vodila od 2015. do 2019. godine, a najveći odjek imalo je predviđanje osobina ultra rijetkih kapljica bozonskih mješavina. Od jeseni 2018. prorektorka je za znanost i inovacije Sveučilišta u Splitu.

U PODRUČJU TEHNIČKIH ZNANOSTI NAGRĀDENI SU:

PROF. DR. SC.

DRAGAN POLJAK

redoviti je profesor na FESB-u. Član je brojnih uredništava i recenzent u međunarodnim časopisima. Autor je većeg broja znanstvenih radova u prestižnim časopisima, a svoj rad objedinio je u knjigama. Uključen je u veliku međunarodnu kolaboraciju istraživanja termonuklearne fuzije s ciljem konstrukcije međunarodnog termonuklearnog eksperimentalnog reaktora. Član je nekoliko radnih grupa pri Medunarodnom odboru za elektromagnetsku sigurnost. Dobitnik je nekoliko međunarodnih i domaćih priznanja, kao što je Technical Achievement Award of the IEEE EMC society za iznimne doprinose u računalnoj dozimetriji za razvoj numeričkih metoda za procjenu izloženosti ljudi elektromagnetskim poljima (2019.). U 2018. objavio je knjigu u SAD-u o matematičkim modelima i elektromagnetskoj kompatibilnosti, a 2019. knjigu u Velikoj Britaniji na temu utjecaja EM polja na ljude.

PROF. DR. SC. JURE RADNIĆ

utemeljitelj je Centra za potresna ispitivanja te je tvorac potresne platforme, koja je medu najboljima u Europi. Autor je 7 knjiga i 8 poglavljia u knjigama. Objavio je 351 rad od čega su 182 znanstvena (102 u časopisima; 36 indeksiranih u bazi CCC). Vodio je 8 znanstvenih projekata, a bio je mentor 8 doktoranada, 7 magistranada i 218 diplomanda. Izradio je 12 računalnih programa za statičke i dinamičke analize konstrukcija. Izradio je 175 projekata mostova, 225 projekata konstrukcija drugih složenih građevina (nedavno je dogradnja i rekonstrukcija Zračne luke Split) te 134 studije i ekspertize. Ovlašteni je revident za kontrolu projekata betonskih i zidanih konstrukcija te je dobitnik više

nagrada i priznanja. Ova nagrada dodijeljena je za objavu 13 znanstvenih radova u 2018., za istraživanja u domeni potresne otpornosti građevina.

DOC. DR. SC.

NIKOLA GRGIĆ

diplomirao je na Fakultetu građevinarstva, arhitekture i geodezije Sveučilišta u Splitu i nedugo nakon toga se priključio istraživačkoj grupi pod vodstvom prof. Radnića. Surađuje na brojnim znanstveno-istraživačkim i stručnim projektima. Bavi se numeričkim i eksperimentalnim istraživanjima ponašanja konstrukcija pri statickom, dinamičkom i udarnom opterećenju, kao i interakcijom fluid-konstrukcija. Sudjeluje u implementaciji znanstveno-istraživačke opreme u laboratoriju za potresna ispitivanja kao i u laboratoriju za konstrukcije na FGAG-u. Trenutno radi na razvoju seizmičke izolacije građevine s uporabom prirodnih materijala. Nagrada za dosadašnji znanstveni doprinos u području tehničkih znanosti jest posljedica vrlo intenzivnog timskog rada svih kolega iz istraživačke grupe.

UKATEGORIJIVE LIKE KOLABORACIJE NAGRĀDENJE:

PROF. DR. SC. NIKOLA GODINOVIC

fizičar koji se bavi astročestičnom fizikom i fizikom elementarnih čestica. Član je CMS kolaboracije na CERN od 1994. godine u kojoj radi na dizajnu, razvoju i testiranju elektromagnetskog kalorimetra CMS detektora. Za potrebe testiranja novih generacija fotodetektora (lavinskih fotodioda i vakuumskih fototrida) koje su razvijene za potrebe elektromagnetskog kalorimetra CMS detektora, izgradio je vlastiti mjerni sustav na FESB-u. Nakon izgradnje elektromagnetskog kalorimetra CMS detektora radio je na razvoju metode za mjerjenje spin-a i parnosti Higgsova bozona. Zadnjih deset godina jedan je o začetnika astročestičnih istraživanja u Hrvatskoj, u području visokoenergijske gama astronomije kroz rad u kolaboracijama MAGIC i CTA. Posebno je vrijedno istaknuti doprinos dizajnu i izgradnji sustava za precizno mjerjenje i korekciju usmjerenoosti nove generacije teleskopa Large Size Telescope (LST) budućeg CTA operativnog. Najznačajniji rezultat ostvaren prošle godine je detekcija provale gama zrake teleskopa MAGIC, kojom je po prvi put izmjerena emisija gama zrake energija i do tisuću puta veća (TeV) od sada izmjerene (GeV) u ovim najsilovitijim kozmičkim procesima, a koje je potpis nastanak crnih rupa.

MEĐUZNANSTVENIM NOVACIMA, ASISTENTIMA I POSLIJE-DOKTORANDIMA NAGRĀDENISU:

DR. SC. GORAN KUVAČIĆ

od 2013. do 2016. godine u statusu je izvanjskog suradnika-predavača, a od 1. ožujka 2016. zaposlen je na Kinezološkom fakultetu Sveučilišta u Splitu, unastavnom zvanju predavača za znanstveno područje Društvene znanosti, polje Kinezologija. U veljači 2019. zapošljava se u suradničko zvanje poslijedoktoranda. Dva područja interesa znanstvenog rada su istraživanja performansi vrhunskih sportaša različitih dobnih kategorija te interdisciplinarna istraživanja utjecaja

Marko Erceg, Saša Krstulović, Goran Kuvačić

ja rehabilitacijskih/nutricionističkih programa na kvalitetu života. Tijekom 2018. godine objavio je 16 radova u 13 različitim časopisima (sve inozemni časopisi) citiranim u inozemnim bazama (WOS-CC i SCOPUS radovi) od kojih je 11 sa srednjim faktorom odjeka (Impact factor) od 2.56.

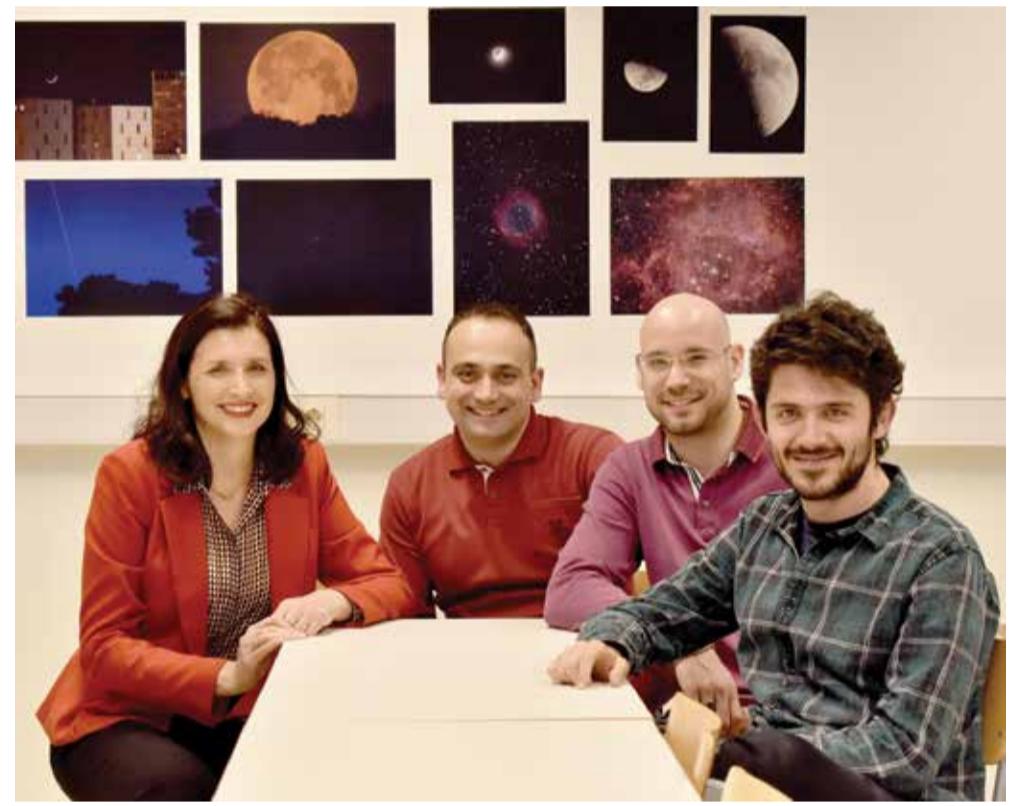
DOC. DR. SC. IVO MARINIĆ-KRAGIĆ,

tijekom diplomske studije Strojarstva (2011.-2013.) na FESB-u započeo je sa znanstvenim radom te samo iz diplomskog rada proizlaze 3 znanstvena članka iz područja inženjerske optimizacije. Kroz doktorski rad sudjeluje u 10 znanstvenih radova objavljenih u visoko rangiranim časopisima, za što dobiva Državnu nagradu za znanost 2017. g. Nakon doktorata, nastavlja saznanstvenim radom što tijekom 2019. g. rezultira s 5 radova vezano za napredne metode parametrizacije oblika i optimizaciju sustava obnovljivih izvora energije.

Osim znanstvenog rada, od diplomske studije sudjeluje u studentskim projektima, kao što je uspješni projekt Formula Student. Rad sa studentima nastavlja i kao asistent na FESB-u, a na međunarodnom natjecanju ESTECO Academy Design Competition sa studentima 2017. g. osvaja drugo mjesto te 2019. prvo mjesto u konkurenциji s 42 sveučilišta iz svijeta.

DR. SC. TOMISLAV RONČEVIĆ

diplomirao je biologiju i kemiju 2014. godine na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu nakon čega je doktorirao 2019. godine na doktorskom studiju biofizike pri PMF-u Sveučilišta u Splitu s temom antimikrobnih peptida/peptidnih antibiotika pod mentorskim vodstvom prof. Jasne Puzine i prof. Alessandra Tossija. Trenutno je zaposlen na Odjelu za biologiju PMF-a u Splitu kao poslijedoktorand, a prethodno je radio na Odjelu za fiziku PMF-a u Splitu te na Institutu za oceanografiju i ribarstvo. Tijekom doktorskog studija proveo je 6 mjeseci na usavršavanju na Sveučilištu u Trstu. Do sada je objavio 12 znanstvenih radova te prezentirao rezultate istraživanja na znanstvenim konferencijama u zemlji i inozemstvu. U 2018. godini objavio je 3 znanstvena rada te je nagrađen nagradom PMF-a u Splitu za najboljeg znanstvenika u suradničkom zvanju.

Leandra Vranješ Markić, Petar Stipanović, Krešimir Dželalija i Viktor Cikojević

Ivo Marinić-Kragić

Nikola Grgić

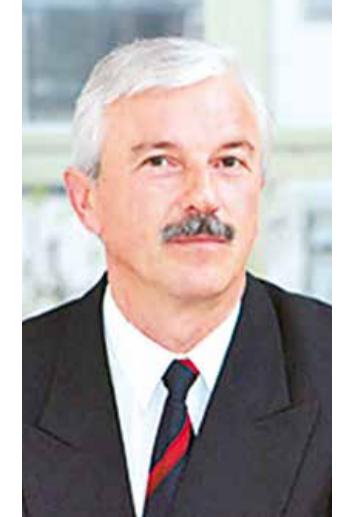
Nikola Godinović

Dragan Poljak

Tomislav Rončević

Jure Radnić

SVEČANA CEREMONIJA U PREDSJEDNIČKIM DVORIMA

MARKO BELJAN

“

Krunu institucionalizacije bioetike u Hrvatskoj nedvojbeno predstavlja uspostavljanje Znanstvenog centra izvrsnosti za integrativnu bioetiku pod voditeljstvom profesora Čovića

Dodjela odlikovanja profesoru Antu Čoviću

Profesor Ante Čović odlikovan Redom Danice hrvatske s likom Ruđera Boškovića

Predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar-Kitarović uručila je na prigodnoj svečanosti 4. veljače 2020. odlikovanja i priznanja pojedincima, udrugama i ustanovama koji svojim radom pridonose očuvanju hrvatske kulture i identiteta te razvoju i ugledu Republike Hrvatske. Odlikovanja i priznanja dodijeljena su za doprinose u gotovo svim područjima javnog i društvenog života.

U uvodnom govoru predsjednice, među ostalim, istaknula znanstvenike „koji svojim djelovanjem promiču ugled naše Domovine te stvaraju vrijedne međunarodne suradnje kojima hrvatska znanost dokazuje svoju znanstvenu izvrsnost i sposobnost“ te se posebno osvrnula „na one koji kroz obrazovne ustanove mlade uvođe u svijet znanosti i potiču njihove interese za daljnji razvoj svojih znanja i talenata“. Te su se rijeći nedvojbeno odnosile i na prisutnog profesora Antu Čovića koji je odlikovan Redom Danice hrvatske s likom Ruđera Boškovića „za osobite zasluge za znanost u području filozofije i bioetike te njihovo promicanje u Republici Hrvatskoj i svijetu“. Tako glasi službeni izriječ odлуke o dodjeli odlikovanja (Narodne novine, 16/2020).

Premda odluka o dodjeli odlikovanja ne sadrži pobliže obrazloženje, u stručnim krugovima u kojima su dobro po-

Ovim osvrtom želimo ukloniti navedeni proceduralni nedostatak u slučaju dodjele najvišeg odlikovanja za zasluge u području znanosti profesoru Antu Čoviću.

U nastavku stoga u sažetku prenosimo ključnu argumentaciju iz Poticaja za dodjelu odlikovanja, koji je Hrvatsko bioetičko

Odlikovanje se temelji na osobitim zaslugama prof. Čovića za razvoj i promicanje bioetike kao inovativne znanstvene discipline

Dosadašnja priznanja

Prof. Čović dobio je državna priznanja: Spomenicu domovinskog rata (1993.) i Povelju Hrvatskog sabora za iznimani doprinos u stvaranju samostalne i suverene Republike Hrvatske (2010.). Za razvijanje međunarodne bioetičke suradnje, institucija i dijaloga Odbor za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Zagrebu dodijelio mu je posebno priznanje (2007.), Grad Mali Lošinj dodijelio mu je Grb grada Malog Lošinja (2009.). Bioetičko društvo u BiH proglašilo ga je počasnim članom (2007.), Bioetičko društvo Srbije proglašilo ga je počasnim članom (2012.), dok ga je Skupština Hrvatskog bioetičkog društva izabrala za počasnog predsjednika (2012.). Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu dodijelio mu je Povelju Fakulteta (2011.). Hrvatsko filozofsko društvo dodijelilo mu je povelju za manifestaciju Dani Frane Petrića” (2011.), a Klub hrvatskih humboldtovaca povelju “za osobiti doprinos u ostvarivanju ciljeva Kluba” (2012.). Dobitnik je Nagrade Grada Zagreba za znanost (2014.). UNESCO-va Katedra za bioetiku (Sveučilište u Haifi) sa sjedištem na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu dodijelila mu je nagradu za posebna postignuća u području bioetike (2016.).

Dalekosežni projekt integrativne bioetike

Ovim osvrtom želimo ukloniti navedeni proceduralni nedostatak u slučaju dodjele najvišeg odlikovanja za zasluge u području znanosti profesoru Antu Čoviću.

Inicijativu za dodjelu odlikovanja profesoru Čoviću Hrvatsko bioetičko društvo temeljilo je u prvom redu na njegovim osobitim zaslugama za razvoj

društvo 27. lipnja 2019. podnijelo Državnom povjereništvu za odlikovanja i priznanja Republike Hrvatske.

Inicijativu za dodjelu odlikovanja profesoru Čoviću Hrvatsko bioetičko društvo temeljilo je u prvom redu na njegovim osobitim zaslugama za razvoj

i promicanje bioetike kao inovativne znanstvene discipline u hrvatskim okvirima i na međunarodnom planu, uzimajući pritom u obzir njegove doprinose u razvoju i promicanju filozofije. Doprinosi profesora Čovića razvoju i promicanju filozofije znatnim su dijelom vezani uz

djelovanje Hrvatskoga filozofskog društva kao središnje institucije filozofskog života u Hrvatskoj. Tose, s jedne strane, odnosi na iniciranje, programsko definiranje i organiziranje brojnih znanstvenih konferencija i skupova u organizaciji Društva („Augsburško-zagrebački filozofski razgovori“, „Dani Frane Petrića“, „Lošinjski dani bioetike“ i dr.) te, s druge strane, na nakladnički, znanstveni i kulturni projekt „Filozofska istraživanja“. Znanstvena i kulturna vrijednost nakladničkog projekta „Filozofska istraživanja“ ogleda se prije svega u plodotvornosti programskog načela integrativnosti, koje je Ante Čović ugradio u njegov duhovni profil te razvio do nove paradigmе integrativnog mišljenja, koja će postati idejom vodiljmom i temeljnom metodološkom zasadom za cijelokupnu djelatnost Hrvatskoga filozofskog društva te svih drugih znanstvenih, obrazovnih, kulturnih i društvenih projekata koji su se odatle širili u vidu koncentričnih krugova.

Među tim projektima po postignućima je svakako najvažniji i najdalekosežniji projekt integrativne bioetike. Doprinosi i zasluge profesora Čovića za razvoj, etabliranje i institucionalizaciju inovativnog koncepta integrativne bioetike nanizani su u Poticaju Hrvatskoga bioetičkog društva na više od deset gusto ispi-

sanih stranica, tako da ih ovdje nije moguće reproducirati čak ni u natuknicama. Kroz doprinose i vodeću ulogu profesora Čovića u ovom je dokumentu sažeto prikazana povijest bioetike u Hrvatskoj i naznačeni su njezini učinci na regionalnom, europskom i globalnom planu.

Koncept integrativne bioetike polazišno je utemeljen na znanstvenim istraživanjima profesora Čovića, a izgradavan je kroz brojne projekte u kojima se profesor Čović najčešće pojavljuje kao inicijator i kao jedan od nositelja, a koji su uključivali znanstveno istraživanje, međunarodnu suradnju, znanstveni dijalog, dokumentacijsku djelatnost, edukaciju, implementaciju istraživačkih rezultata, nakladništvo i uspostavljanje bioetičkih institucija.

Krunu institucionalizacije bioetike u Hrvatskoj nedvojbeno predstavlja uspostavljanje Znanstvenog centra izvrsnosti za integrativnu bioetiku pod voditeljstvom profesora Čovića.

Znanstveni centar izvrsnosti određen je prema zakonskoj definiciji kao „znanstvena organizacija ili njezin ustrojeni dio ili skupina znanstvenika koja po originalnosti, značenju i aktualnosti rezultata svoga znanstvenog rada ide u red najkvalitetnijih organizacija ili skupina u svijetu unutar svoje znanstvene discipline“ (čl. 29., st. 1. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju).

R.I.

NA PRAVNOM FAKULTETU SVEUČILIŠTA U ZAGREBU
ODRŽANA UNESCO KONFERENCIJA

Migracije - veliki izazovi današnjice

Migracijska politika Europske unije oslanja se na međudržavnu solidarnost, odnosno međusobno pomaganje i podjelu odgovornosti i tereta među državama članicama koja je moguća samo ako države članice poštaju svoje obveze na temelju europskoga prava, poručilo se skupom

Profesor Hiroshi Motomura sa Sveučilišta u Kaliforniji, Los Angeles (UCLA)

Piše **TATJANA KLARIĆ BENETA**

Uvježnici Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 17. siječnja 2020 godine održana je treća UNESCO konferencija pod nazivom *Migracije i vladavina prava*. Konferenciju je organizirala UNESCO-ova Katedra za slobodno kretanje ljudi, migracije i međukulturalni dijalog Sveučilišta u Zagrebu pod voditeljstvom prof. dr. sc. Iris Goldner Lang i u suradnji s Jean Monnet centrom izvrsnosti Pravnog fakulteta.

Međudržavna solidarnost

Migracije su jedan od većih izazova u svijetu, a njihovo je uređivanje moguće samo u kontekstu široke međunarodne suradnje te pravilne primjene postojećih pravila. Profesorica Goldner Lang s Pravnog fakulteta diskutirala je o sve češćoj pojavi krišnja europskih propisa o migracijama i azilu kao primjeru povrede načela solidarnosti u

europskoj migracijskoj politici. Goldner Lang je napomenula da se međudržavna solidarnost u Europskoj uniji oslanja na poštivanje europskoga prava jer će države članice pomagati drugim članicama samo ako one poštaju zajednički dogovorena pravila ponašanja u Uniji.

Zaštita prava migranata

U drugome su dijelu konferencije Vincent Chetail, s Instituta za međunarodne i razvojne studije u Ženevi i Drago Župarić-Illić s Filozofskoga fakulteta u Zagrebu, problematizirali primjenu *Globalnoga sporazuma za sigurne, propisne i zakonite migracije* iz 2018. godine kojim su postavljena osnovna načela upravljanja regularnim migracijama, među kojima su najvažnija nacionalni državni suverenitet, međunarodnopravno neobvezujući karakter dokumenta, poštivanje temeljnih ljudskih prava, međunarodna suradnja te vladavina prava.

Na potonje se osvrnula i prof. dr. sc. Ksenija Turković, sutkinja Europskoga suda za ljudska prava, pojasnivši ulogu Europskog suda za ljudska prava u zaštiti migra-

Konferencija 'Migracije i vladavina prava'

“

Međudržavna solidarnost u Europskoj uniji oslanja se na poštivanje europskoga prava jer će države članice pomagati drugim članicama samo ako one poštaju zajednički dogovorena pravila ponašanja u Uniji

“

Uređivanje problematike migracija moguće jesamo u kontekstu široke međunarodne suradnje te pravilne primjene postojećih pravila

i objasniti uočene temeljne regulatore i političke opasnosti s kojima se moramo suočiti prilikom pokušaja rješavanja krize.

Američka iskustva i problematiku migranata prezentirali su profesori prava Sabrineh Ardalan sa Sveučilišta Harvard, Moria Paz

sa Sveučilišta Stanford te Hiroshi Motomura sa Sveučilišta u Kaliforniji, Los Angeles (UCLA) te Jaya Ramji-Nogales s Temple Sveučilišta u Philadelphia, koji su kao glavni problem apostrofirali nametnuta zakonska ograničenja Trumpove administracije koja je tijekom proteklih godina izdala razne proklamacije i naredbe kojima se ograničila mogućnost traženja azila u Sjedinjenim Američkim Državama.

Pojasnili su kako, zaobilazeći imigracijski sudski sustav, trenutni procesi deportacije nepropisno kažnjavaju i uskraćuju pravni postupak pojedincima s legitimnim zahtjevima za zaštitom u SAD-u.

Proteklih pet godina rada UNESCO-ove katedre za slobodno kretanje osoba, migracije i interkulturni dijalog ključan je korak u sudjelovanju Sveučilišta u Zagrebu u raspravi i aktivnostima u području migracija, kao jedne

od globalno najvažnijih tema današnjice. U dalnjem radu UNESCO-ova katedra planira nastaviti niz međunarodno prepoznatljivih aktivnosti, publikacija i predavanja, među kojima su i dva predmeta – "Europsko migracijsko pravo i politika" i "Pravo unutarnjeg tržišta EU-a" koja se svake godine na engleskom jeziku izvode u okviru Katedre za europsko javno pravo Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

UNESCO-ova katedra bila je domaćin profesorici Sabrinah Ardalan, koja je u okviru Fulbright Specialist programa dva tjedna gostovala na Katedri i sudjelovala u nizu njezinih aktivnosti, među kojima i na okruglom stolu održanome 20. siječnja na temu "Migracije i političke reforme: Uloga akademске zajednice u društvenim promjenama" te je održala seriju predavanja iz područja migracija, azila i slobode kretanja građana EU-a.

Prof. dr. sc. Iris Goldner Lang, voditeljica UNESCO-ove katedre za slobodno kretanje osoba, migracije i interkulturni dijalog

SVEUČILIŠTE U SPLITU
SVEUČILIŠNI ODJEL ZA STUDIJE MORA
raspisuje

NATJEĆAJ

za izbor jednog izvršitelja na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju i odgovarajućem radnom mjestu asistenta, iz znanstvenog područja biotehničkih znanosti, polje poljoprivrede (agronomija), na određeno vrijeme, u punom radnom vremenu.

Uvjeti:

- završen diplomski sveučilišni studij iz područja biotehničkih znanosti
- pozeljno područje istraživanja: ihtiologija i ribarstvena biologija.

Dodatni kriteriji:

- poznavanje karakteristika starosti i rasta riba te iskustvo u očitavanju starosti iz otolita
- poznavanje engleskog jezika
- poznavanje operativnih sustava i računalnih aplikacija (Windows, Office – Excel, Word, Power Point, internet)

visoki radni standardi, motiviranost, orientiranost prema rezultatima, pouzdanost, pedantnost, sposobnost timskog rada.

Pristupnici koji se javljaju na natječaj moraju, pored uvjeta navedenih u natječaju, ispunjavati i opće uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07-Odluka USRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14-Odluka USRH, 60/15, 131/17).

Pristupnici uz potpisani prijavu na natječaj prilažu: životopis, presliku diplome o završenom studiju, rješenje o priznavanju inozemne visokoškolske kvalifikacije za pristupnike koji su kvalifikaciju stekli u inozemstvu, prijepis ocjena s prosjekom, dokaz o državljanstvu te dokaz o ispunjenju ostalih uvjeta i navedenih kriterija.

Pristupnici koji se pozivaju na pravo prednosti pri zapošljavanju sukladno posebnim propisima dužni su se u prijavi na natječaj pozvati na to pravo te imaju prednost u odnosu na ostale kandidate samo pod jednakim uvjetima utvrđenim natječajem, a na temelju uredne, potpune i pravovremene prijave na natječaj. Pristupnici koji se pozivaju na pravo prednosti pri zapošljavanju u skladu s člankom 102. i 103. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine br. 121/17) dužni su priložiti, osim dokaza o ispunjavanju traženih uvjeta, i sve potrebne dokaze iz članka 103. stavak 1. dostupne na poveznici Ministarstva hrvatskih branitelja <https://branitelji.gov.hr/zaposljavanje-843/843>.

Podnošenjem prijave na natječaj, pristupnici su izričito suglasni da Sveučilišni odjel za studije mora Sveučilišta u Splitu kao voditelj zbirke osobnih podataka može prikupljati, koristiti i dalje obrađivati podatke u svrhu provedbe natječajnog postupka sukladno odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka.

Za pristupnike koji ispunjavaju formalne uvjete natječaja, može se provesti provjera znanja i sposobnosti bitnih za obavljanje poslova radnog mjeseta, putem testiranja i/ili intervjuja.

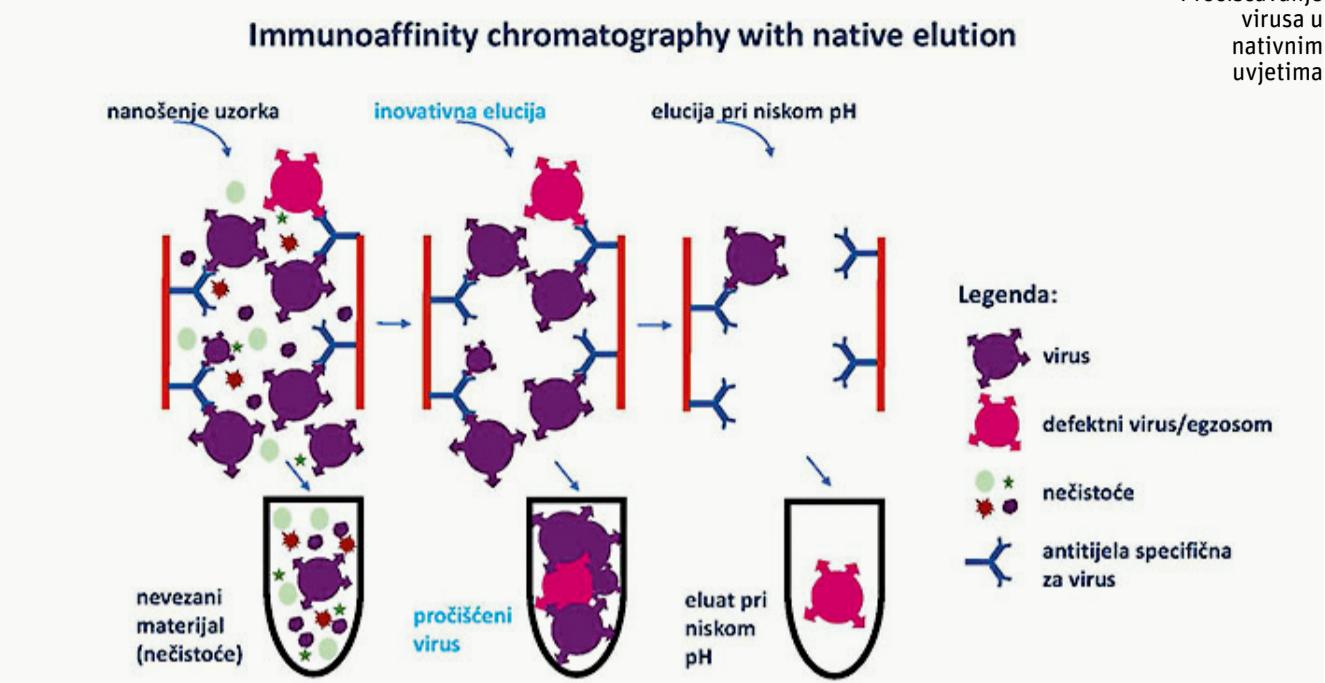
Ako pristupnik ne pristupi provjeri, smatrat će se da je povukao prijavu na natječaj. O mjestu i vremenu održavanja provjere pristupnici će biti obaviješteni električnom porukom na adresu električne pošte koju navedu u prijavi.

Na natječaj se, pod jednakim uvjetima, mogu prijaviti osobe obaju spolova.

Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se, u roku od 30 dana od dana objave natječaja na adresu: Sveučilište u Splitu, Sveučilišni odjel za studije mora, Ruđera Boškovića 37, 21 000 Split.

Nepotpune i nepravodobne prijave neće se razmatrati niti će se podnositelji nepotpunih prijava pozivati na dopunu prijave.

O rezultatima natječaja pristupnici će biti obavijesteni u zakonskom roku.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU I TVRTKA BIA SEPARATIONS SKLOPILI SPORAZUM O TRANSFERU TEHNOLOGIJE

Patentirano rješenje pročišćavanja virusnih cjepiva

Sporazum omogućuje primjenu rješenja u praksi u procesima pročišćavanja virusa u tvrtkama u cijelom svijetu, a sastoji se od djelomičnog prijenosa prava i licencije na razvijeno rješenje. Uspostavljen je i partnerski odnos u komercijalizaciji

Sveučilište u Zagrebu i razvojno orijentirana tvrtka BIA Separations d.o.o. iz Slovenije sklopili su sporazum koji omogućuje razvoj i korištenje rješenja za pročišćavanje virusa u biotehnoškoj i farmaceutskoj industriji. Rješenje su razvili istraživači Centra za istraživanje i prijenos znanja u biotehnologiji Sveučilišta u Zagrebu dr. Marija Briles, dr. Beata Halassy i dr. Dubravko Forčić. Članovi istraživačkoga tima prepoznati su kao ključni stručnjaci za istraživanje i razvoj u području virusnih cjepiva te sudjeluju u brojnim projektima i programima, uključujući i nacionalni Znanstveni centar izvrsnosti za virusnu imunologiju i cjepiva CerVirVac.

Rješenje koje omogućuje pročišćavanje virusa u uvjetima povoljnim za virus, tzv. nativnim (prirodnim) uvjetima,

razvijeno je u sklopu projekta *Kromatografsko pročišćavanje biomolekula i njihova karakterizacija* Hrvatske zaklade za znanost, a voditeljica projekta bila je dr. sc. Marija Briles.

Čestice virusa visoke čistote predviđaju su djelotvornosti i sigurnosti preventivnih i terapeutskih oslabljenih virusnih cjepiva, a uklanjanje nečistoća uz očuvanje osjetljive strukture čestica virusa težak je zadatak. Stoga je učinkovit postupak elucije u tzv. nativnim uvjetima nakon pročišćavanja u imunoafinitetnoj kromatografiji značajan iskorak koji rezultira čistim virusnim česticama s očuvanom strukturnom cjelovitošću i funkcionalnostima. Osim objavom znanstvenoga rada u priznatom međunarodnom časopisu *Journal of Chromatography A*, kvalitet i inventivni iskorak rješe-

nja priznati su i u postupku ostvarenja patentne zaštite za izum. Tako je Europski patent ured (EPO) potkraj 2019. potvrdio priznanje europskog patentu pod naslovom *An Elution Mobile Phase and Process for Immunoaffinity Chromatography of Viruses* (EP3408383 B1), a u siječnju 2020. najavljen je i priznanje patenta u SAD-u.

Sporazum omogućuje primjenu rješenja u praksi u procesima pročišćavanja virusa u tvrtkama u cijelom svijetu, a sastoji se od djelomičnog prijenosa prava i licencije na razvijeno rješenje. Također je uspostavljen partnerski odnos u komercijalizaciji rješenja te će BIA Separations uz suradnju sa Sveučilištem rješenje plasirati prema biotehnoškoj i farmaceutskoj industriji. Osim toga, sporazumom se definiraju uvjeti za daljnji razvoj

suradnje stručnjaka BIA Separations d.o.o. i Centra za istraživanje i prijenos znanja u biotehnologiji Sveučilišta u Zagrebu.

BIA Separations d.o.o. vodeći je proizvođač monolitne tehnologije i kromatografskih nosača za proizvodnju, pročišćavanje i analizu velikih biomolekula, uključujući virusne, koji svoje proizvode i usluge istraživanja i razvoja metoda za klijente plasira po cijelom svijetu. Sjedište tvrtke je u Ajdovščini u Sloveniji, gdje se nalazi i njihov višenamjenski istraživački, proizvodni i edukacijski centar.

Sveučilište u Zagrebu ponošno je na sklopljeni sporazum o transferu tehnologije kojim je dano dodatno priznanje angažmanu istraživačkoga tima te će se novo rješenje približiti korisnicima i doprinijeti poboljšanju proizvodnih procesa u medicinskoj biotehnologiji.

Takov oblik suradnje u suglasju je s nastojanjima Sveučilišta u Zagrebu da kao vodeća istraživačka organizacija doprinese i razvoju inovacija te ostvari pozitivan utjecaj na društvo.

UNIZG

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET
Zagreb, Horvatovac 102a

Fakultetsko vijeće Prirodoslovno-matematičkog fakulteta na temelju članka 82. i 89. Statuta Fakulteta raspisuje

NATJEĆAJ

za izbor

1. u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto redovitog profesora u trajnom zvanju, iz područja prirodnih znanosti, polje kemija, na neodređeno vrijeme, u punom

radnom vremenu, u Zavodu za opću i anorgansku kemiju pri Kemijskom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu - 1 izvršitelj.

2. u suradničko zvanje i na radno mjesto poslijedoktoranda iz područja prirodnih znanosti, polje biologija, na određeno vrijeme, u punom radnom vremenu u Botaničkom zavodu, pri Biološkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu - 1 izvršitelj.

3. u suradničko zvanje i na razvojno radno mjesto poslijedoktoranda iz područja prirodnih znanosti, polje fizika,

grana fizika kondenzirane tvari (teorijska), na određeno vrijeme u trajanju od četiri godine, uz uvjet probnog rada u trajanju od šest (6) mjeseci, u punom radnom vremenu u Zavodu za teorijsku fiziku kondenzirane tvari, pri Fizičkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu - 1 izvršitelj.

4. u suradničko zvanje i na radno mjesto poslijedoktoranda iz područja prirodnih znanosti, polje fizika, grana fizika kondenzirane tvari (eksperimentalna), na određeno vrijeme u trajanju od četiri godine, uz uvjet probnog rada u trajanju od šest (6) mjeseci, u punom radnom vremenu

MEĐUNARODNA SURADNJA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Zagreb u društvu sveučilišta postindustrijskih gradova

Na Sveučilištu Erasmus u Rotterdamu 5. veljače 2020. rektori osam europskih sveučilišta: iz Bilbaa (Španjolska), Bochuma (Njemačka), Corka (Irski), Istanbula (Turska), Liègea (Belgija), Oulu (Finska), Rotterdama (Nizozemska) i Zagreba (Hrvatska), potpisali su zajedničku povelju o utemeljenju i misiji novoga Europskog sveučilišta postindustrijskih gradova (UNIC).

Mnogi se postindustrijski gradovi diljem Europe suočavaju sa sličnim društvenim izazovima uslijed prelaska s ekonomije bazirane na materijalnoj proizvodnji na ekonomiju temeljenu na uslužnim djelatnostima. Među njima su (ne)zaposlenost (mladih), učinci novih tehnologija, prijelaz na obnovljive izvore energije te novi zdravstveni izazovi.

Izrazita raznolikost

Jedna od važnih značajki postindustrijskog europskog grada je izrazita socioekonomika i sociokulturna raznolikost. Takva raznolikost zahtjeva razvoj novih, još inovativnijih, dostupnijih i uključivijih načina istraživanja, poučavanja i učenja, koji mogu odraziti i dati odgovore na potrebe raznolikih gradskih populacija. Različita znanja i vještine, kada budu razvijeni za slična (postindustrijska) okruženja i stanovnike, rezultirat će novim pristupima i najboljim praksama koje će omogućiti europskom visokom obrazovanju prilagođavanje promjenjivom sastavu stanovništva u Europi.

Potpisivanje povelje sveučilišta postindustrijskih gradova

Mnogi se postindustrijski gradovi diljem Europe suočavaju sa sličnim društvenim izazovima uslijed prelaska s ekonomije bazirane na materijalnoj proizvodnji na ekonomiju temeljenu na uslužnim djelatnostima

Kampus, akademija i laboratoriji

Projektni prijedlog pod nazivom UNIC, koji su razvili predstavnici svih osam sveučilišta pod vodstvom Sveučilišta Erasmus iz Rotterdama u uskoj suradnji sa studentima sa svih tih sveučilišta, usmjerjen je na stvaranje dugoročnog saveza ovih sveučilišta, a ima tri glavne komponente: (1) međusveučilišni kampus – omogućava studentima, osobljite istraživačima i sveučilišnim nastavnicima nesmetanu mobilnost nužnu za učenje, nastavu, poučavanje, znanstveno istraživanje, rad i razmjenu usluga unutar UNIC-a, bez obzira na njihovo socioekonomsko i kulturno podrijetlo i stanje; (2) akademija izrazite raznolikosti – potiče sveučilišta da prihvate studente i osobljje svih karakteristika i podrijetla; (3) gradski laboratori

– prostori za razmjenu znanja unutar gradova i s drugim gradovima u kojima djeliće osam sveučilišta koja čine UNIC savez.

UNIC ubrzava pozitivne društvene učinke u puno većem opsegu

Prof. Rutger Engels, rektor Sveučilišta Erasmus iz Rotterdama, prilikom potpisivanja zajedničke povelje je rekao:

“Sveučilište Erasmus iz Rotterdama jedinstveno je u Nizozemskoj po svojoj izrazito raznolikoj studentskoj populaciji s relativno velikim postotkom netradicionalnih studenata. Takva studentska populacija odražava ubrzanu transformaciju Rotterdama kao postindustrijskoga grada. Ostala sveučilišta UNIC saveza dijele te karakteristike, kao i odlučnost da mobilnost i obrazovne programe učine još uključivijima. Cilj nam

je osigurati istinsko europsko iskustvo učenja za sve naše studente i osposobiti ih da vode društvene projekte koje će oblikovati budućnost europskih gradova s najvećom raznolikošću stanovništva. UNIC se usmjerio na te izazove razvijajući nove pristupe, instrumente, ponudu, način komunikacije i modele visokog obrazovanja. To će osnažiti napore da se osigura uključivost u postindustrijskim gradovima i poslužiti kao model budućeg razvoja visokog obrazovanja u Europi”.

Prof. Damir Boras, rektor Sveučilišta u Zagrebu, govoreci o osnivanju UNIC saveza osam europskih sveučilišta na potpisivanju povelje u Rotterdamu, naglasio je da je “riječ o izrazito dobrom prijedlogu projekta koji su pripremili predstavnici osam renomiranih i važnih europskih sveučilišta”. Našim predvodio je prof. Ivan

Koprić s Pravnoga fakulteta. U provedbu projekta, ne samo Pravni fakultet kao vodeća institucija, bit će uključeni podjednako svi fakulteti i akademije, sveučilišne institucije, poput Sveučilišnoga računskog centra, Poslijediplomskoga središta Dubrovnik te druge.

“Želimo još dodatno unaprijediti načine studiranja, mobilnost studenata, ne samo grada Zagreba nego i šire okoline te čitave Hrvatske, pomoći gradskoga laboratorija u kojem će studenti svih fakulteta i akademija sa svojim akademskim mentorima osigurati uključivanje pripadnika rizičnih i uključenih skupina u puni život zajednice i studiranje, istraživanje, nastavnički i drugi rad u sklopu našeg sveučilišta. Sveučilište u Zagrebu, naime, najveće je sveučilište po broju studenata, akademskoga osooblja i nekim drugim pokazateljima u ovom novom savetu u koji smo pristupili, a na čelu s Erasmus Sveučilištem iz Rotterdama, koje je među najboljim svjetskim sveučilištima”.

Prijava projekta UNIC saveza sveučilišta bit će ovoga mjeseca podnijeta u okviru inicijative “Europska sveučilišta” Europske komisije, koja je usmjerena podršci ostvarenju europskog obrazovnog prostora. UNIZG

Projektni prijedlog UNIC usmjeren je na stvaranje dugoročnog saveza sveučilišta, a ima tri glavne komponente: međusveučilišni kampus, akademija i gradski laboratori

“

Izazovi su (ne)zaposlenost (mladih), učinci novih tehnologija, prijelaz na obnovljive izvore energije te novi zdravstveni problemi

u Zavodu za eksperimentalnu fiziku, pri Fizičkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu - 1 izvršitelj.

5. u suradničko zvanje i na radno mjesto asistenta iz područja prirodnih znanosti, polje biologija, grana zoologija i grana ekologija, na određeno vrijeme, u punom radnom vremenu, u Zoologiskom zavodu pri Biološkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu - 1 izvršitelj.

6. u suradničko zvanje asistenta (naslovno zvanje) iz inter-

disciplinarnih područja znanosti, polje geografija, grana fizička geografija, na određeno vrijeme, bez zasnivanja radnog odnosa, u Zavodu za fizičku geografiju pri Geografskom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu - 1 izvršitelj.

7. u suradničko zvanje asistenta (naslovno zvanje) iz područja prirodnih znanosti, polje kemija, grana biokemija i medicinska kemija, na određeno vrijeme u trajanju od tri godine, bez zasnivanja radnog odnosa, u Zavodu za biokemijsku pri Kemijskom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu - 1 izvršitelj.

Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta www.pmf.unizg.hr/natječaji.

Rok za podnošenje prijava na točke 1, 2, 4, 5, 6 i 7 natječaj je 30 dana, na točku 3 natječaja je 60 dana po objavljivanju natječaja u “Narodnim novinama”.

Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se na adresu: Prirodoslovno-matematički fakultet, Dekanat (Kadrovska služba), Zagreb, Horvatovac 102a. Rezultati natječajnog postupka objavit će se na službenoj internetskoj stranici PMF-a: www.pmf.unizg.hr (Natječaji).

RAZGOVOR: PROF. MARKO TADIĆ, MEĐUNARODNO PREPOZNATI HRVATSKI LINGVIST

Budućnost strojnoga prevodenja je u neuronskim mrežama

Strojno prevodenje nikada neće zamijeniti ljudi-prevoditelje, ali će računala upravo ljudima znatno pomoći u obavljanju prevoditeljskoga posla

Piše:

IVAN PERKOV

Jezikoslovac Marko Tadić redoviti je profesor u trajnemu zvanju na Odsjeku za lingvistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Predstojnik je Katedre za algebarsku i računalnu lingvistiku na istome Odsjeku od 2001., a od 2008. je i člansuradnik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Vodio je i sudjelovao u brojnim međunarodnim projektima

u kojima se bavi korpusnom lingvistikom, računalnom lingvistikom, jezičnim tehnologijama i istraživačkim infrastrukturnama za (e-)humaničke i društvene znanosti. Objavio je više od 80 članaka i 5 knjiga koji su postigli međunarodnu prepoznatljivost i visoku citiranost, a jednim je od autora najvećega hrvatskoga čestotnoga rječnika Hrvatski čestotni rječnik (1999.). S profesorom Tadićem porazgovarali smo o uspjehu njegova recentnog projekta strojnoga

prevodenja, o položaju hrvatskoga jezika u digitalnom dobu i o planovima i izazovima u budućnosti.

Projekt je nastao s ciljem olakšavanja komunikacije u okviru europskih institucija. Kako je postignuta visoka kvaliteta prijevoda?

- Projekt Prevoditelj za predsjedanje Vijećem Europske unije nastao je u suradnji jezičnotehnološke tvrtke Tilde iz Rige, Rumunjske akademije, Ureda finskoga premijera i Filozofskoga fa-

kulteta Sveučilišta u Zagrebu. Riječ je o projektu koji je dobio potporu iz programa Instrument za povezivanje Europe (Connecting Europe Facility, CEF) ne bi li se tijekom šestomjesečnoga predsjedanja država-članica EU-a nadiše jezične prepreke koje postoje kako za razne predstavnike iz tijela EU-a, tako i za domicilne službenike. Naime, tijekom predsjedanja velik broj službenika s obje strane usmjeren je na međusobnu ko-

munikaciju, a domicilni jezici nisu uvijek među onima koji se sustavno poučavaju kao strani jezici. Takav je slučaj i s ovim ciklusom predsjedanja koje se uvijek odvija u tzv. trojkama, a sadašnju trojku čine Rumunjska, Finska i Hrvatska, a prethodnu trojku su činile Estonija, Bugarska i Austrija. Ovo je već druga iteracija toga projekta u kojem Tilde daje tehničku podlogu, a partneri iz pojedinih država-predsjedateljica osi-

guravaju visokokvalitetnu jezičnu građu kojom se stavlja za prevodenje između engleskoga i domicilnoga jezika potom treniraju metodama strojnoga učenja i pomno provjeravaju. Tako se za prijevodne parove englesko-hrvatski i hrvatsko-engleski bazični sustav istrenirao na engleskim tekstovima i hrvatskim prijevodima. Pravne stečevine EU-a (nekoliko milijuna rečenica), a potom smo mudali još oko pola milijuna re-

NA FAKULTETU PROMETNIH ZNANOSTI ODRŽANA KONFERENCIJA O SIGURNOSTI CESTOVNOG PROMETA 2011.-2020.

Sigurnost prometa važna je zadaća suvremenog društva

U organizaciji Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Fakulteta prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu i njegovog Zavoda za cestovni promet, 10. veljače održana je konferencija "Ostvarenje cilja Nacionalnog programa sigurnosti cestovnog prometa 2011.-2020. - vizija ili realnost", koja je okupila različite stručnjake i dionike iz područja znanosti, društvenog i političkog života. Konferencija je održana na Fakultetu prometnih znanosti, a otvorio ju je dekan FPZ, Tomislav Josip Mlinarić, dok su se prisutnima obratili pot-

predsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar unutarnjih poslova, Davor Božinović; državni tajnik za infrastrukturu Ministarstava mora, prometa i infrastrukture, Tomislav Mihotić; državni tajnik za znanost i EU fondove, Ministarstva znanosti i obrazovanja, Tome Antičić te glavni urednik televizijskih programa Hrvatske radiotelevizije, Bruno Kovačević.

„Moram istaknuti da je 2019. prema pokazateljima bila najbolja u posljednjih 60 godina, od kada se prate i analiziraju stanje u prometu i prometne nesreće, a pogotovo ako se uzme u obzir da je

tijekom tih godina višestruko narastao broj vozila i vozača,“ rekao je ministar Božinović, naglasivši kako je unatoč pozitivnom trendu smanjenja broja smrtno stradalih u prometu, Hrvatska i dalje nisko na ljestvici zemalja EU po tom pitanju te da sigurnost cestovnog prometa predstavlja jednu od glavnih zadaća Ministarstva unutarnjih poslova.

Božinović se osvrnuo i na izmjene i dopune Zakona o sigurnosti prometa na cestama koje su stupile na snagu u kolovozu 2019. godine, a u čemu su svoj doprinos dali i predstavnici Fakulteta prometnih znanosti. Govoreći o Zakonu, osvrnuo se na obraćunavanje s problemom recidivista, koje se nastoji što je moguće više onemogućiti u sudjelovanju u prometu.

„Po prvi smo puta definirali jednu kategoriju vozača kao vrlo rizičnu u prometu te smo posvetili izmjene zakona cilju njihovog sklanjanja s ceste. Uvjeren sam da će to i dati rezultate, jer što je manje recidivista u prometu, to će biti i manje objesne vožnje, a time se postiže i ono što je uvjek cilj našeg rada, odnosno prevencija, tj. da oni koji ponavljaju greške u prometu budu sigurni da će zbog toga i biti kažnjeni te da će ta kazna biti primjerena. Naša poruka je – ne isplati se biti recidivist u prometu“ zaključio je ministar Božinović, pohvalivši suradnju s Fakultetom prometnih znanosti, ujedno istaknuvši kako problem sigurnosti cestovnog prometa ima daleko šire implikacije i daleko veći broj aktera koji moraju sudjelovati u njegovom rješavanju kako bi se ostvarilo približavanje cilju, odnosno

smanjenju broja poginulih u prometu.

Dekan Fakulteta prometnih znanosti istaknuo je kako je sigurnost u prometu jedna od najvažnijih tema suvremenog hrvatskog društva pa čak i jedan od elemenata politike nacionalne sigurnosti. Zemlje s najmanjom stopom smrtno stradalih u cestovnom prometu, takve su rezultate postigle suradnjom različitih tijela državne i javne uprave te znanstvenih i drugih institucija. Kao pozitivan primjer takvoj suradnji na hrvatskom planu, kroz uključenje znanosti i struke u rješavanje ovako važnog problema, Dekan je istaknuo suorganizaciju ove konferencije u kojoj su ulogu organizatora podijelili Ministarstvo unutarnjih poslova RH i Fakultet prometnih znanosti.

„Rješavanje ovog problema nije i ne smije biti isključivo u domeni Ministarstva unutarnjih poslova RH, već zahtjeva aktivno uključivanje barem još tri ministarstva i to Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Ministarstva pravosuda te Ministarstva znanosti i obrazovanja.“ – naglasio je domaćin, dekan Mlinarić u svojem obraćanju.

U sklopu konferencije održano je više znanstvenih i stručnih izlaganja, ali i panel rasprava na kojoj se pozornost posvetila temama poput izmjene Zakona o prometu na cestama, cestovnoj infrastrukturi, prometnoj kulturi, edukaciji djece i mladih te produciranju promotivnih video-spotova na javnoj televiziji u okviru preventivnih kampanja s ciljem budenja svijesti građana.

Davor Božinović,
ministar unutarnjih
poslova

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET
Zagreb, Horvatovac 102a

Fakultetsko vijeće Prirodoslovno-matematičkog fakulteta na temelju članka 82. Statuta Fakulteta raspisuje:

NATJEČAJ
za izbor

u nastavno zvanje predavač (naslovno zvanje) iz područja prirodnih znanosti, polje matematika, bez zasnivanja radnog odnosa, pri Matematičkom odjelu Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – 1 izvršitelj.

Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta www.pmf.unizg.hr/natjecaji.

Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta natječaja dostavljaju se na adresu: Prirodoslovno-matematički fakultet, Matematički odjek, Zagreb, Bijenička 30, najkasnije u roku od 30 dana od objavljenja natječaja u Narodnim novinama. Rezultati natječajnog postupka objavit će se na službenoj internetskoj stranici PMF-a: www.pmf.unizg.hr (Natječaji).

Tomislav Josip Mlinarić, dekan Fakulteta prometnih znanosti

UMJETNIČKA AKADEMIIA U SPLITU

objavljuje

NATJEČAJ (m/ž) za izbor u zvanje

1. Viši predavač u području umjetnosti, polje likovne umjetnosti, grana animirani film i novi mediji (naslovno zvanje).

Pristupnici na natječaj moraju ispunjavati uvjete Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.

Prijava na natječaj mora sadržavati životopis, presliku dokaza o državljanstvu, diplomu o stečenoj stručnoj spremi i izvješće o stručnoj i nastavnoj aktivnosti.

Prijavom na natječaj pristupnici su izričito suglasni da Umjetnička akademija u Splitu može koristiti, prikupljati i obrađivati podatke u svrhu provedbe natječajnog postupka sukladno zakonskim propisima.

Prijave se dostavljaju u roku od 30 dana od objave natječaja na adresu:

Umjetnička akademija u Splitu, Zagrebačka 3, 21 000 Split.

D.M.

NA MEDICINSKOM FAKULTETU SVEUČILIŠTA U SPLITU

Promovirana sedma generacija doktora dentalne medicine

Na svečanosti su ove godine promovirana 42 diplomanta

Piše:
MILA PULJIZ

Početkom veljače u prostorima Medicinskog fakulteta održana je svečana promocija sedme generacije diplomiranih studenata studija Dentalne medicine. Na svečanosti su ove godine promovirana 42 diplomanta.

Promociji su nazočili prorektor Sveučilišta u Splitu prof. dr. sc. Goran Kardum, dekan prof. dr. sc. Zoran Đogaš, prodekan za nastavu i studentska pitanja prof. dr. sc. Ante Tonkić, prodekan za financije izv. prof. dr. sc. Ante Punda, prodekanica za studij Dentalna medicina, izv. prof. dr. sc. Katarina Vukojević, prodekan za studij Farmacije prof. dr. sc. Darko Modun, prodekan za studij Medicina na engleskom jeziku doc. dr. sc. Joško Božić.

Svečanost je otvorio dekan Medicinskog fakulteta prof. dr. sc. Zoran Đogaš koji je pozdravio sve prisutne, a novim doktorima i doktoricama dentalne medicine je poručio ka-

ko je njihova diploma prepoznata i cijenjena svugdje u svijetu. "Medicinski fakultet važan je biomedicinski ogranak Sveučilišta u Splitu, a kako možete procitati u zadnje vrijeme, to je Sveučilište koje postaje sve bolje i značajnije, a prema rezultatima svih značajnijih rang lista, ono je najbolje Sveučilište u regiji. Naš doprinos tom uzletu Sveučilišta je značajan jer smo u zadnjih par godina napravili velike korake prema unapređenju kvalitete nastave," kazao je dekan Đogaš koji je ta-

“

Vaša je diploma prepoznata i cijenjena svugdje u svijetu, poručio je novim doktoricama i doktorima dekan prof. Zoran Đogaš

Dona Krišto, u ime studentata, zahvalila se nastavnicima i ostalim djelatnicima fakulteta

koder dodao kako u Republici Hrvatskoj nedostaje svih stručnjaka koje obrazuje Medicinski fakultet, stoga nema straha da diplomanti neće moći pronaći posao.

Diplomantima se također vrlo inspirativnim i poticajnim riječima obratila prodekanica Vukojević. "Vaš rad i zalaganje doveli su vas do ovog uvuštenog trenutka. Ono najvažnije u životu jest znati tko ste, što ste i gdje idete, biti što želite i živjeti što želite. Hrabo se suočavajte sa zaprekama, razgovarajte sa ljudima ali prije svega naučite slušati. Ne dozvolite da današnji natjecateljski i prebrzi način života zamagli vaše prave ci-

ljeve, nikad ne strahujte od moguće greške jer ne postoji život bez povremenih ljudskih pogrešaka," kazala je prodekanica Vukojević.

Prorektor Kardum pozvao je diplomante da nastave svoje obrazovanje, da kontinuirano usavršavaju i obogađuju svoj rad te da upišu doktorske studije.

U ime svih studenata obratila se Dona Krišto koja se zahvalila nastavnicima kao i svim ostalim djelatnicima fakulteta koji su studentima bili svesrdna podrška tokom studiranja, neprospavanim noćima i pripremanju ispita. U glazbenom dijelu programa sudjelovalo je ženski zbor lječnica.

RAZGOVOR: PROF. BRUNO ĆURKO, FILOZOF I PUBLICIST

ODGOJI FILOZOFIJA iz mediteranskoga armeruna

Piše:

IVAN PERKOV

Profesor Bruno Čurko radi na Odsjeku za učitelje Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Splitu. Od 2007. stalni je voditelj hrvatske delegacije i član Međunarodnoga žirija na Međunarodnoj filozofskoj olimpijadi. Član je nekoliko uredništava znanstvenih časopisa, a od 2014. godine i izvršni urednik Metodičkih ogleda: časopisa za filozofiju odgoja. Od 2014. do 2017. obnašao je ulogu tajnika krovne europske organizacije za filozofiju za djecu - SOPHIA —The European Foundation for the Advancement of Doing Philosophy with Children. Osnivač je i tajnik znanstveno-stručne Udruge Mala filozofija i suautor programa i projekata navedene Udruge. Član je projektnoga menadžmenta, sukreator edukativnih materijala i projektne dokumentacije u više od deset EU projekata koji su povezani s etičkim obrazovanjem, kritičkim mišljenjem i ranim odgojem djece. Izlagao je na više od četrdeset znanstvenih skupova u Hrvatskoj, Europi i Aziji. Znanstvene je radove objavljivao u nizu časopisa u Hrvatskoj, Brazilu, Sloveniji, SAD-u, Armeniji, Bosni i Hercegovini, Makedoniji itd. Osim toga, član je nekoliko organizacijskih odbora znanstvenih konferencijskih. Među brojnim znanstvenim interesima, ističu se područja etičkog obrazovanja, kritičkog mišljenja, filozofije s djecom i metodike nastave filozofije. Uz sve navedeno, radi kao rock novinar za Soundguardian.com skoro deset godina. Objavio je već 6 autorskih i 3 uredničke knjige. Krajem prošle godine postao je predsjednik Hrvatskoga filozofskoga društva, a početkom ove godine izdao je interesantnu knjigu "Mediterski armerun". Ukratko, poticajna na razgovor s Brunom Čurkom izazito je puno.

Ljubav prema dalmatinskoj baštini potaknula vas je na stvaranje "Mediterskoga armeruna". Možete li objasniti izvore inspiracije za ovu knjigu?

- Inspiracija ili možda bolje reći poticaj za "Mediterski armerun" je želja da se sačuva što više spomena na Mediteran kakav je nekad bio i kakav na pojedinim mjestima još uvijek jest. Kroz izvrsne Stipine fotografije (litratre) sačuvan je vizualni dio, kroz priče (letere) sačuvana su znanja i legende, kroz cijeli koncept Armeruna sačuvana je uspomena. Smatram kako smo u ovu 'živu' knjigu, u Armerun uspjeli udahnuti duh Jadrana, stare Dalmacije, Mediterana. Ipak smo mi Mediteranci, koji na poseban način poimamo ovu blagodat u kojoj smo se rodili i u kojoj živimo

Knjiga nudi spoj zanimljivih tekstova i izvrsnih fotografija, ali od čitatelja traži i angažman, interaktivna je. Možete li opisati proces nastajanja i koncepciju knjige?

- Stipe Šurač i ja već neko vrijeme surađujemo u ma-

uz interaktivnu kartu koju je naslikao Mirko Čalušić. U igri se nalazi 51 pitanje, povezane s 50 pojmovima/ priča u knjizi. Jedno pitanje je skriveno. Jedno od pitanja je i koja je najubojitija morska životinja. Ako ste dobro pročitali knjigu, znat ćete kako je to morski konjic. Onda okrenete na stranicu knjige gdje je priča i slika morskog konjica, pronađete geografsku koordinatu i utipkate ju u svoj GPS. A ako vam se ne da upisivati koordinate, okrenete kartu, pronađete QR kod pored morskog konjica, skenirate ga svojim mobilnim telefonom i otkrijete gdje je fotografija uslikana. Uz broj morskog konjica na karti upišete Morski konjic, Vrsar. I tako 51 put dok ne ispunite cijelu kartu. Ovo je spoj starog Mediterana i suvremenih digitalnih tehnologija. Igra dodaje još jednu dimenziju Armerunu, a to je edukacija. Ovakav koncept je nešto novo i originalno (cijelokupni Armerun, kao i pojedine inovacije u njemu), tako da smo trenutno u postupku zaštite koncepta Armeruna.

U knjizi je obrađeno 50 pojmovi, a znamo da ih dalmatinski kulturni krug nudi na tisuće... Može li se reći da je knjiga svojevrstan sociološki presjek dalmatinske sredine? Po kojem su ključu odabrani pojmovi i možemo li se nadati nastavcima?

- Tako je, pedeset pojmove (littera) i 167 fotografija (litratta). Armerun je dvojezičan (hrvatski i engleski). Možda je Mediteranski armerun najbolje opisan kao art brevirij mediteranske ikonografije. Ili kako možete pročitati u samoj knjizi "Mediterski armerun za kapetane iz naslonjača"

je simboličan prostor drevne povezanosti morskih i uzobalnih bića, mirisnog bilja i krajobraza s običajima i svakodnevnim poslovima Mediteranaca." Vaša tvrdnja "sociološki presjek dalmatinske sredine" drži vodu, to jest još jedna dimenzija Armeruna. Može se dosta toga zanimljivog isčitati iz ove "žive" knjige. Kad malo bolje promislim, knjiga promovira i uskladeni život ljudske životinje s prirodom, životinjama, biljkama. U procesu kreiranja Armeruna, mi smo odradili više od sedamdesetak pojnova, tako da već imamo skoro polovicu materijala za nastavak... Više možete vidjeti na www.armerunbooks.com

Sveučilišni ste profesor filozofije, a velik značaj dajete i filozofskoj edukaciji najmlađih pa ste izradili i filozofske slikovnice. Možete li malo opisati aktivnosti na tom planu?

- Više od 11 godina se bavim filozofijom za djecu. Odradio sam više od 1000 autorskih radionica s djecom (od vrtićke do srednjoškolaca) i to u većini europskih zemalja (izuzev Luksemburga, Poljske, Portugala, Cipra, Kosova i Albanije), ali radio sam s djecom i u Kini i Južnoj Koreji. Sudjelovaо sam u desetaku EU projekata koji su kao cilj imali razvijanje programa, kurikuluma usko vezanih uz rano etičko obrazovanje, kritičko mišljenje i filozofiju s djecom. Tu su i filozofske slikovnice. Prva slikovnica (u koautorstvu s kolegom Matijom Škerbićem) "Filozofija - ma sto pak je to? 13 priča o antičkim filozofima" dobro je prihvaćena od roditelja, djece, učite-

lja, knjižničara, baka, djejava... Nadam se da će do rujna svjetlo dana ugledati i "Filozofija - ma što pak je to? 13 priča o hrvatskim filozofima". Udruga "Mala filozofija" i dalje radi u tom smjeru... Uz to, studenti na Filozofskom fakultetu u Splitu su u prilici izabrati kolegije "Kritičko mišljenje" i "Filozofija s djecom"

Veliki ste ljubitelj životinja i zaljubljenik u rock glazbu. Kao i ljubav prema dalmatinskoj baštini i te ste interese obradivali i znanstveno i publicistički... Opišite način na koji povezuje "hobije" i znanstveno-stručni rad.

- Ha, ha, ha. Sve je to dio mog identiteta. Nastojim spojiti, koliko se to može, stvari koje me zanimaju, vesele i raduju. Philosophia vero omnium mater artium. Filozofija je i živa, razvija se i istražuje. Zanimljivo je filozofski promatrati suvremene umjetnosti kroz prizmu filozofije umjetnosti, ali i ostalih filozofskih disciplina.

Prvi članak o rock glazbi, bolje reći o omiljenom Heavy metalu,"Glam rock identity", objavio sam, zajedno s kolegicom Ivanom Greguric još 2012. u knjizi Chuck Klosterman and Philosophy (Open Court). Nakon toga smo kolegica Greguric i ja uredili knjigu "Novi val i filozofija" (Jesenski i Turk, 2012). Već neko vrijeme zajedno sa armerunašem Stipom radim na jednom projektu vezanim uz heavy metal. U Centru za integrativnu etiku Filozofskog fakulteta u Splitu, kolega i prijatelj Josip Guć me je "zarazio" kulturnom animalistikom i djelom profesora Nikole Viskovića. Tu sam spojio životinje i metal glazbu i evo u listopadu prošle godine održao sam zapaženo predavanje "Animals and Creatures in Moonspell Poetry" na znanstvenoj konferenciji "Gothic today" (Business School, Manchester Metropolitan University).

Jeste li zadovoljni položajem svojih disciplina, filozofije i (bio)etike u hrvatskoj znanosti i društvu općenito? Kako vidite njihov značaj za razvoj našeg društva?

- Ovo je teško pitanje. Zadnjih nekoliko godina u javnom prostoru se apsolutno favorizira STEM područje, a minimalizira se važnost humanističkih znanosti. Neupitna je važnost STEM-a, ali isto tako, neupitna je i važnost humanističkih znanosti. Imam jednu radionicu s klincima o poštovanju, a jedno od pitanja za raspravu je "Je li važnija matematika ili poštovanje?" U

svakoj izvedbi radionica, nakon rasprave djeca dolaze do ovakvog zaključka: "Važna je matematika, ali bez poštovanja ništa ne bi mogli učiniti". Kakvo bi izgledalo društvo bez humanističkih znanosti, samo uz STEM? Imali bi samo ljudske robote, koje bi se osposobljavali za rad, i koji ne bi promišljali o svijetu i svemu onome što nas okružuje. Ne tvrdim kako ne trebamo STEM, dapaće itekako ga trebamo, kao što trebamo i društvene i humanističke znanosti. Položaj filozofije pa i (bio)etike u društvu i nije toliko loš, ali se svakako trebamo truditi da bude bolji.

Nedavno ste izabrani za čelnika Hrvatskog filozofskog društva. Koji su vaši planovi na toj, idejno odgovornoj funkciji?

- Prvenstveno je čest dobiti povjerenje članova HFD-a, a biti njegov predsjednik je velika odgovornost. Hrvatsko filozofsko društvo je izuzetno aktivno, mislim daje to strukovno društvo koje je s kvalitetom i kvantitetom aktivnosti daleko najutjecajnije društvo i to ne samo na ovim prostorima. Sjetimo se samo redovitim skupova kao što su Godišnji simpoziji HFD-a, Dani Frane Petrića (s dva simpozija), Dubrovačka međunarodna konferencija o sanskrtskim epovima i purāṇama, Lošinjski dani bioetike, Mediteranski korijeni filozofije... Časopisi Filozofska istraživanja, Synthesis philosophica, Metodički ogledi... Uz to i biblioteka "Filozofska istraživanja", "Zbornici". Sve to funkcioniра i u boljim i u lošijim danima. Prvenstveno mi je cilj pomoći da sva ta produkcija nastavi svojim tijekom. Kako sam tek preuzeo funkciju, još je rano govoriti o konkretnim učincima, cilj mi je možda raditi na dodatnom povezivanju s društvinama i kolegama iz Europe i svijeta, kao i dodatno raditi na domaćoj i inozemnoj vidljivosti društva.

Zadnjih nekoliko godina u javnom prostoru se apsolutno favorizira STEM područje, a minimalizira se važnost humanističkih znanosti. Neupitna je važnost STEM-a, ali isto tako, neupitna je i važnost humanističkih znanosti.

Fotograf Stipe Surac i profesor filozofije Bruno Čurko su autori knjige Mediteranski armerun.

LUKA GERLANC/CROPIX

NOĆ MUZEJA NA SASTAVNICAMA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Fešta znanosti, kulture i umjetnosti

Ovogodišnja je manifestacija prema prvim podacima Hrvatskoga muzejskoga društva, svojim sadržajima privukla više od 218 tisuća posjetitelja

dina nije bila izuzetak. ALU je pripremio izložbu radova iz Fundusa umjetnina i zbirke studentskih radova, a posjetitelji su mogli zaviriti i u otvorene grafičke radionice za primijenjenu grafiku, duboki tisak, sitotisk i litografiju. Također su bile otvorene i radionice kamena i drva u kojima su posjetitelji mogli isprobati svoje vještine klesanja i rezbarenja. Veliki su interesi posjetitelji pokazali za modeliranje portreta i figure u kiparskim klasama te prezentaciju crtanja prema modelu kao i portretiranje posjetitelja, dok je one najmanje privukao program Odsjeka za konzerviranje i restauriranje umjetnina unutar kojega su mogli isprobati tehnike poznate gipsa u radionici Pozlati svoga andela te isprobati svoje vještine pronalaska i otkrivanja umjetnina u radionici Malo arheološko nalazište.

Studenti su pred posjetiteljima demonstrirali razne metode čišćenja i obnova umjetnina, dok je u predvorju ateljea prezentirana izložba plakata studentskih radova i ostalih aktivnosti Odsjeka te video prezentacija cijelokupne djelatnosti Odsjeka. Svoje mjesto su također pronašli i ljubitelji animiranoga filma za koje je priredena projekcija animiranih filmova Odsjeka za animirani film i nove medije.

Uspavaj medvjeda

Veterinarski je fakultet svoju postavu prilagodio temi 15. Noći muzeja te je posjetiteljima omogućio obilazak i upoznavanje arhitektonске baštine Zvonimira Vrkljana. Naime, zgrada Veterinarskoga fakulteta primjer je integriranog ostvarenja jednoga arhitekta, od urbanističkog sklopa do uredenja interijera i opreme. Posjetitelji su također mogli razgledati zanimljive muzejske grade na Zavodu za anatomiju, histologiju i embriologiju, Zavodu za uzgoj životinja i stocarsku proizvodnju, Zavodu za veterinarsku patologiju, Zavodu za sudske i upravno veterinarstvo, Zavodu za veterinarsku biologiju, Zavodu za lovstvo i divlje životinje te Klinike za porodništvo i reprodukciju.

Iako je od bogatoga i raznolikoga programa teško izdvojiti samo pojedine, Zavod za patologiju je sa svojom zbirkom od 3000 preparata patološki promijenjenih organa različitih životinjskih vrsta, humanih organa, konkremenata, stranih tijela i nakaza privlačio veliku pozornost, kao i Zavod za anatomiju, histologiju i embriologiju u kojem su, među ostalim, bile prikazane anatomske sekcije domaćih životinja. Najmladi posjetitelji su iskazali posebno zanimalje za radionicu "Kemijска имобилизација великих звијери" koja je bila natjecateljske forme, odnosno posjetitelji su mogli sakupljati bodove gadanjem strelice za uspavljanje životinja u metu medvjeda.

Arhivska građa Sveučilišta u Zagrebu

Svoja vrata je po prvi puta otvorilo i Sveučilište u Zagrebu multimedijalnim dogadjajem 350 godina Sveučilišta u Zagrebu. Nastavno na proglašenoj 350. obljetnici, u Noći muzeja posjetitelji su mogli upoznati dio bogate povjesne i kulturne baštine Sveučilišta i njezin znanstveni, kulturni i društveni značaj kroz prigodnu izložbu, odabранe pisane i audiovizualne zapise, razgled rektorata i predstavljanje Topoteke Sveučilišta u Zagrebu. Posjetitelji su imali priliku razgledati aulu u kojoj je bila prikazana projekcija filma o povijesti Sveučilišta u Zagrebu te izložba Arhivska baština Sveučilišta u Zagrebu kojom je predstavljena odabranica grada od 1874. godine do danas: administrativna i finansijska dokumentacija, spisi sveučilišnih tijela, dokumentacija o polaznicima sveučilišnih studijskih programa te stručnoj i znanstveno-istraživačkoj djelatnosti, raznovrsne zbirke tiskovina i publikacija, kao i druge dokumentacijske cjeline.

RESPEKTABILNA MANIFESTACIJA IDE DALJE

Festival znanosti postaje punoljetan

‘Kultura znanosti’ tema je ovogodišnjeg festivala koji će se održati od 20. do 25. travnja, a kojim Sveučilište snažno podupire kulturu i razvoj znanosti

Piše

SAŠA MLADENOVIC
i DOMAGOJA BULJAN BARBACA
SNIMIO
NIKO VILIĆ/HANZA MEDIA

Festival znanosti pod nazivom “Kultura znanosti”, koji će se održati od 20. do 25. travnja, ove godine u Hrvatskoj postaje punoljetan! Kroz ovo respektabilno razdoblje, zahvaljujući aktivnostima popularizacije znanosti, za znanost su se zainteresirali mnogi mlađi ljudi od kojih su neki danas upravo znanstvenici koji sudjeluju u provedbi aktivnosti Festivala. Na ovaj se način kultura znanosti prenosi s generacije na generaciju. Dosadašnje teme Festivala znanosti bile su: DNA (2003.), Robotika i umjetna inteligencija (2004.), Klima i klimatske promjene (2005.), 150. obljetnica rođenja Nikole Tesle i 100. obljetnica rođenja Vladimira Preloga (2006.), Hrana i zdravlje (2007.), Voda (2008.), Evolucija (2009.), Zemlja (2010.), Svjetlost i 300. obljetnica rođenja Rudera Boškovića (2011.), Broj 10 (2012.), Budućnost (2013.), Valovi (2014.), Sunce (2015.), Znanost i umjetnost (2016.), Vrijeme (2017.), Otkrića (2018.) i Boje (2019.). Kroz Festival znanosti Sveučilište snažno podupire kulturu i razvoj znanosti. Sudjelujući u aktivnostima popularizacije

znanosti, Sveučilište naglašava prirodnu vezu s lokalnom zajednicom. Odabrana tema, svake godine, služi kao smjernica za osmišljavanje novih aktivnosti. Ove godine tema je Kultura

znanosti (2020.). Unatoč sve prisutnosti termina kultura znanosti nema jedinstveno značenje. U anglosaksonskom govornom području ovaj termin koristi se kako bi se opisalo kako znanost razumjeva

javnost, pa se često uz termin kultura znanosti koristi i termin znanstvena pismenost. Zajednička je želja za osvjećivanjem javnosti kojoj je cilj okvirno razumjeti znanstvene metode i općenito popula-

rizirati znanost. Jedan od razloga popularizacije znanosti je i uvažavanje činjenice o potrebi tržišta rada koje očekuje zaposlenike u sektorima koji nekada nisu postojali. U Hrvatskoj smo bili svjedoci pada

potražnje za radnim mjestima za koje je osnovno i srednjoškolsko obrazovanje bilo dovoljno. Danas se treba pripremiti za cijeloživotno učenje i usavršavanje, što su svakako izazovi na koje treba pripremiti nove generacije.

Sveučilište u Splitu, kao organizator Festivala znanosti u Splitu, ove godine, kao i do sada, otvorit će vrata svojih saštavnica koje će zainteresiranim pokazati kojim se znanstvenim istraživanjima bave. Naravno, za osnovnoškolce i srednjoškolce, pa i za one koji još nisu krenuli u školu kroz smotru na otvaranju Festivala znanosti, niz radionica, predavanja i drugih aktivnosti promovirat će se kultura znanosti. Često se formalno obrazovanje stavlja u centar kulture znanosti, ali ne treba zaboraviti kako drugu jezgru, onu bližu svima, čine i neformalne aktivnosti popularizacije znanosti. Ovom prilikom treba naglasiti kako se svake godine broj sudionika Festivala znanosti povećava, pa je očito porast kulture znanosti ishod dosadašnjih aktivnosti Festivala, s naglaskom na približavanje znanosti svima, postigao željeni uspjeh.

Organizacioni odbor ovim putem poziva sve zainteresirane za sudjelovanje na ovogodišnjem Festivalu znanosti pod nazivom “Kultura znanosti” da prijave svoje aktivnosti na stranici [festivalznanosti.unist.hr](#).

“

Sudjelujući u aktivnostima popularizacije znanosti Sveučilište naglašava prirodnu vezu s lokalnom zajednicom.

Odabrana tema, svake godine, služi kao smjernica za osmišljavanje novih aktivnosti

VIVANT PROFESSORES

DOMAGOJA BULJAN BARBAČA

Ništa nije preteško jer posao mi je ujedno i hobi

Tijekom čitave profesionalne karijere i privatnog života zapravo sam, istinski, pravi sportaš. Treniram puno, igram po pravilima i postižem rezultate, ističe profesorica ili edukatorica, kako sebe voli nazvati, Buljan Barbača

Piše:

DIANA BARBARIĆ

ju se evaluaciji drugih – ističe dr. sc. Buljan Barbača.

Besplatno savjetovanje

Što se same organizacije posla na Festivalu tiče, ističe kako posao nije striktno podijeljen, nego da svi rade sve, ovisno o interesima i području kojim se inače bave.

Uz stalni posao na Sveučilištu i angažman na Festivalu znanosti, naša sugovornica stigne i obavljati besplatno savjetovanje fizičkih osoba o njihovim financijskim dvojbama, a uza sve to je i veteranska prvakinja države u plivanju i majka troje djece! Kako sve to stigne?

– Puno rada i malo spavana, ali ništa nije pretjerano teško kad ti je posao ujedno i hobi. Poseban mi je izazov to financijsko savjetovanje i trebalo je puno vremena dok sam svoju davnu ideju implemen-tirala kao izvanredni kolegij. Dugo suradujem s njemačkom konzultantskom tvrtkom OVB, koja ima 50 godina isku-stva, i to mi je veliki izazov. Od pustih informacija, ljudi jednostavno teško pronalaze za njih najbolja financijska rješenja – kaže nam profesorica Buljan Barbača.

Zanimalo nas je je li odu-vijek željela biti edukatorica i kako je tekao njezin obrazovni put.

– Moram priznati da kao dijete nikada nisam sebe za-misljala u ulozi profesora ili, kako ja češće sebe volim nazvati, edukatora. Dolazim iz obitelji u kojoj su oba roditelja bili profesori; majka srednjoškolski, a otac sveučilišni. Uvijek mi se iz perspektive djete-ta njihov posao činio statican,

monoton i dosta dugo sam razmišljala kako bi bilo dobro da moje buduće zanimanje bude nešto sasvim drugačije. Polaskom u Osnovnu školu "Ruđer Bošković", današnju OŠ "Spinut", otvorila su mi se širom vrata jednog novog svijeta – prisjeća se naša sugovorica.

Bila je zainteresirana za sve što joj je škola imala za ponuditi! Osim redovitih školskih obaveza, uključila se u sve moguće izvannastavne aktivnosti koje su joj vrijedni nastavnici tada nudili i na to-me im je, ističe, svima od reda i danas zahvalna.

– Najveći utjecaj na mene osobno i neprikosnoveni uzor u mojoj današnjoj karijeri bio je moj nastavnik biologije, nažalost nedavno preminuli,

Uz stalni posao na Sveučilištu i angažman na Festivalu znanosti, stigne obavljati i besplatno savjetovanje fizičkih osoba o njihovim financijskim dvojbama, a uza sve to je i veteranska prvakinja države u plivanju i majka troje djece!

NIKOLA VILIĆ/HANZA MEDIA

profesor **Andrija Kranjčević**. Od njega sam naučila toliko puno! Njegova predanost poslu, ljubav s kojom ga je obavljao, vladanje vremenom i precizan osjećaj za auditorij komponente su koje su činile iznimnu uspješnost transfera znanja. Zahvaljujući njemu već u to vrijeme mog školovanja probudila se u meni istraživačka radoznalost – govori dr. Buljan Barbača.

Srednju školu je pohađala u splitskom Kemijskom školskom centru i u tom razdoblju su joj osim škole, tako tipično, na pameti bile i mnoge druge brige i izazovi odrastanja. Po završetku srednje škole upisala je Kemijsko-tehnološki fakultet u Splitu i susrela se s iznimno zahtjevnim studijem koji nije ostavljao puno

“

Poseban mi je izazov financijsko savjetovanje i trebalo je puno vremena dok sam ideju implementirala kao izvanredni kolegiji. Dugo surađujem s njemačkom konzultantskom tvrtkom OVB, koja ima 50 godina iskustva, i to mije veliki izazov

slobodnog vremena.

– Studij na KTF-u, naučio me, između ostalog, disciplini i upornosti. Posebno sam zahvalna mojim cijenjenim profesoricama Vanji Martinac i Ilijani Aljinović, koje su odista razdrmale inženjera u meni i naučile me jednom metodičnom pristupu u rješavanju problema.

No, na trećoj godini studija uz inženjera se u meni počeo buditi ekonomist! Nisam baš previše dvojila; upisala sam i višu školu na Ekonomskom fakultetu u Splitu. Vrijeme do završetka ova studija, uz rođenje moje dvoje starije djece, bilo je vrlo intenzivno – prisjeća se ova profesorica i majka troje djece.

U to vrijeme, spominje se, shvatila je da u toj njezinoj borbi između inženjera i ekonomiste vodi ovaj drugi, pa je počela raditi u ekonomskoj struci, najprije u gospodarstvu, a potom na Veleučilištu u Splitu.

– Ovo radno iskustvo dovelo me u područje visokoškolskog obrazovanja, ali na početku kao dio tima administrativnog osoblja. Sasvim slučajno u jednom trenutku dobila sam molbu da par sati “uskočim” kao pomoć na vježbe iz jednog vrlo zanimljivog kolegija koji je iziskivao kompetencije inženjera kemijske tehnologije i ekonomiste. Prvi ulazak u predavaonicu: neprospavana noć iza mene, stres do krova, fokusirana na nastavne materijale koje sam štreberski pripremila u neprijeteno obilatim količinama, potpuno usmjeren na ono što sam smatrala nužnim prezentirati, nikakav kontakt s auditorijem. Nakon 45 minuta okrećem se prema studentima i u očaju koji se jasno išči-

tavao s njihovih lica shvaćam ono što i danas smatram najvažnijim: ispred tebe, ne iza tebe, su živi ljudi i za kvalitetan transfer znanja nužna je intenzivna interakcija. Susret čovjeka s čovjekom, kao i u većini situacija, u podučavanju je ključ uspjeha – tvrdi naša sugovornica.

Osobne financije

Tako je, prisjeća se sve počelo, a da bi se nastavilo trebalo je definirati kakav je ona ekonomist, što je zanima, koje su to tajne i pravci ostali za dokučiti. Sljedeći korak bio je magisterij znanosti na splitskom Ekonomskom fakultetu u Splitu. Kao najboljem studentu svoje generacije dopala ju je čest da zahvali svojim profesorima za sve što su za njih napravili, a u publici su je ponosno pratili njegov surog i troje djece!

No, ni tu se nije zaustavila.

– Pisanje doktorske disertacije bilo je prava avantura! Područje koje je potpuno zaokupilo moj interes, a zaokupla ga i danas je područje upravljanja osobnim finansijama. U tom trenutku nitko se ozbiljan ovim područjem finansija nije bavio, a meni je baš to bilo ono u što sam ja htjela uložiti sve svoje vrijeme i trud. Zahvaljujući beskrajnom strpljenju i podršci mog najdražeg mentora, profesora Nikše Nikolića i ovaj projekt je uspješno završen – govori dr. Domagoja Buljan Barbača, ističući kako je tijekom čitave profesionalne karijere i privatnog života ona zapravo istinski pravi sportaš.

Trenira puno, igra po pravilima i postiže rezultate!

Zadovoljna je i svojim radnim okruženjem. Kako kaže, Sveučilište u Splitu snažna je i velika institucija koja okuplja izvrsne znanstvenike iz različitih područja. Smatra kako se neu pitna izvrsnost Sveučilišta može dodatno ojačati intenzivnjim suradnjama i umrežavanjem. Prilikom misli na interno i na eksterno umrežavanje.

Dionik uspjeha i sreće:

Kakvi su današnji studenti i na što je posebno ponosna, pitali smo ovu profesoricu splitskog Odjela za stručne studije.

– Svaka nova generacija nosi sa sobom neke novine. Izloženost različitim utjecajima koji proizlaze iz promjena u društvu, ali i tehnologija, čine i naše studente drugačijima. Na nama je zapravo da se sa svakim ulaskom u predavaonicu prilagodimo tom našem auditoriju i damo sve od sebe da kod tih divnih mladih ljudi probudimo želju za konzumiranjem sadržaja koji nudimo – znanjem i kompetencijama.

Posebno sam ponosna i sretna kada vidim kako su se moji studenti realizirali u svojim poslovnim i privatnim izazovima. Osjećam se kao punopravni dionik njihova uspjeha i sreće, a to je upravo ono što osjećam kada gledam i svoju djecu – emotivno će profesorica Buljan Barbača.

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
FILOZOFSKI FAKULTET**

raspisuje:

NATJEĆAJ za izbor

1. nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto docenta za znanstveno područje humanističkih znanosti, polje povijest umjetnosti, grana povijest i teorija likovnih umjetnosti, arhitekture, urbanizma i vizualnih komunikacija, za puno radno vrijeme, na određeno vrijeme do povratka zaposlenice s rodiljnjog dopusta, na Odsjeku za povijest umjetnosti – jedan izvršitelj

2. nastavnika u naslovno nastavno zvanje predavača za znanstveno područje humanističkih znanosti, polje filologija, grana anglistika na Odsjeku za engleski jezik i književnost – jedan izvršitelj

3. suradnika u naslovno suradničko zvanje asistenta za znanstveno područje interdisciplinarnih znanosti, polje obrazovne znanosti (pedagogija, matematika) na Odsjeku za učiteljski studij – dva izvršitelja

4. suradnika u naslovno suradničko zvanje asistenta za znanstveno područje humanističkih znanosti, polje filologija, grana anglistika na Odsjeku za učiteljski studij – dva izvršitelja

5. suradnika u naslovno suradničko zvanje asistenta za znanstveno područje interdisciplinarnih znanosti, polje obrazovne znanosti, (pedagogija, likovna umjetnost) na Odsjeku za rani i predškolski odgoj i obrazovanje – jedan izvršitelj

6. suradnika u naslovno suradničko zvanje asistenta za znanstveno područje humanističkih znanosti, polje povijest umjetnosti, grana povijest i teorija likovnih umjetnosti, arhitekture, urbanizma i vizualnih komunikacija na Odsjeku za povijest umjetnosti – pet izvršitelja

Pristupnici trebaju ispunjavati uvjete utvrđene odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07. – Odluka USRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15 i 131/17) te na njemu utemeljenim propisima.

Pristupnici pod točkom 1.-2. trebaju priložiti: potpisano prijavu s naznakom mjesta za koje se prijavljuju, životopis, dokaz o državljanstvu (preslika), dokaz o stručnoj spremi (dokaz o akademskom nazivu ili akademskom stupnju u odgovarajućem području i polju - preslika), odluku o izboru u znanstveno zvanje ako imaju proveden izbor (preslika), prikaz znanstvene, nastavne i stručne djelatnosti te popis i separate radova relevantnih za izbor kao i druge dokaze iz kojih je razvidno da ispunjavaju uvjete za izbor

Pristupnici pod točkom 3.-6. trebaju priložiti: potpisano prijavu na natječaj s naznakom mjesta za koje se prijavljuju, životopis, dokaz o državljanstvu (preslika), dokaz o stručnoj spremi (dokaz o završnom sveučilišnom studiju u odgovarajućem području i polju - preslika), prijepis ocjena završenog studija (preslika), prikaz eventualne dosadašnje znanstvene, nastavne i stručne djelatnosti te popis i separate radova ako ih imaju.

Sva dokumentacija pristupnika predaje se u jednom primjerku. Životopis, prikaz znanstvene, nastavne i stručne djelatnosti i popis radova, uz tiskani, trebaju biti dostavljeni i u elektroničkom obliku (CD ili USB stick).

Na Natječaju mogu ravnopravno sudjelovati pristupnici oba spola.

Ako su pristupnici kvalifikaciju stekli u inozemstvu trebaju dostaviti rješenje o stručnom priznavanju inozemne visokoškolske kvalifikacije (preslika), a strani državlјani trebaju dostaviti i dokaz o poznavanju hrvatskog jezika (napredno znanje - preslika).

Podnošenjem prijave na natječaj, pristupnici natječaja daju izričitu suglasnost da Filozofski fakultet u Splitu kao voditelj zbirke osobnih podataka može obrađivati njihove osobne podatke sukladno odredbama pozitivnih propisa o zaštiti osobnih podataka, a u svrhu provedbe natječajnog postupka.

Rok za podnošenje prijave je 30 dana od dana posljednje objave Natječaja.

Prijava na natječaj s dokumentacijom dostavlja se na adresu: Filozofski fakultet u Splitu, Poljička cesta 35, 21 000 Split, putem pošte ili osobno na službeni protokol, u zatvorenoj omotnici s naznakom: „Za natječaj-točka _____“ i s obveznim navođenjem datuma objave natječaja i glasila u kojem je objavljen.

Zakašnjele i nepotpune prijave neće se razmatrati niti će podnositelji biti pozvani na naknadnu dopunu prijave.

O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

SPLITSKA KVIZ-SCENA BOGATIJA ZA LOKACIJU U KAMPUSU

Znanje se sada testira i u - 'Tinelu'

Piše:

TOMISLAV MILOŠEVIĆ

Trend sudjelovanja u pub-kvizovima širi se Hrvatskom. Ispijanje pića uz zabavno natjecanje na kojem se može i nešto naučiti, pokazalo se kao idealna kombinacija za upotpunjavanje dokolice. Taj trend je prepoznao i Studentski centar u Splitu pa se dvaput tjedno u omiljenom studentskom kafiću *Tinel*, smještenom na kampusu, organiziraju upravo kvizovi.

Kviz općeg znanja se održava svakog četvrtka, a studentima na zadovoljstvo organizirani su i tematski kvizovi svake srijede. Tako primjerice studenti imaju priliku pokazati znanje iz sportova ili filmova.

- Ideja je došla sasvim nenečekao - govori nam Toni Prodan, voditelj kvizova i student ekonomije. "Prošle sam godine i osobno sudjelovala na sličnim događanjima u više splitskih kafića te mi se koncept kviza dopao. Promišljajući sam došao do zaključka da u gradu Splitu nema ovakvog sadržaja namijenjenog isključivo studentima. Malo smijeha, malo znanja i puno dobre ekipe, izvršna je studentska kombinacija" - dodaje Prodan. *Tinel* je na ovaj način, baš kako mu i ime kaže, uistinu

Kviz općeg znanja se održava svakog četvrtka, a tematski kvizovi srijedom. U projektu sudjeluje stotinjak igrača, sudjelovanje je besplatno, a nagrade su studentske, od popusta za kupnju sunčanih naočala do kupona za restorane i noćne izlaska

Kviz *Tinel*

TONI PRODAN

postao dnevni boravak brojnih studenata, a nema ništa bolje od okupljanja dobre ekipe u dnevnom boravku. "Studentski centar kontinuirano radi na podizanju student-

skog standarda. Želja nam je da *Tinel* postane centralno mjesto druženja velikog broja studenata.

Svi preduvjeti su tu: lokacija na kampusu, velik broj

studenata i kreativan program" - govori nam Ivan Žižić, ravnatelj Studentskog centra u Splitu. Odaziv studenata je odličan i u prosjeku na kvizu sudjeluje stotinjak igrača. Sudjelovanje je besplatno, a nagrade su studentske, od popusta za kupnju sunčanih naočala do kupona za restorane i noćne izlaska. Ponuda kvizova u

gradu Splitu je velika pa nije lako zadržati visoke standarde i atraktivnost koje očekuju igrači i koji privlače one najbolje četveročlane ekipu da se prijave. "Za mene je to velik izazov na koji utrošim više sati tjedno. Treba mudro osmislit pitanja, ostaviti ekipama prostora za moguće pazeći da sve teme budu jednako zastupljene".

Na pitanje o tome koji studenti su se pokazali najboljima u kvizu Prodan je diplomatski odgovorio: "Teme su pažljivo raspoređene tako da eksperitno znanje jednog područja ne garantira uspjeh na kvizu. Pitanja se doslovno protežu od sporta do poezije. Ali svaki put me iznova oduševi radoš studenata kad ih pogodi pitanje iz njihova područja". Stoga i ne čudi što su kvizovi postali nezaobilazan dio studentskog tjedna. Nekoliko puta mjesečno u *Tinelu* se i zapjeva. Studentski centar, u suradnji sa studentskim organizacijama i udruženjima, organizira studentske karaoke i natjecanje "ne zaboravi stihove" koje uz domaće studente, rado pohode i strani studenti na razmjeni u Splitu.

Tinel je uistinu opravdao status dnevnog boravka jer studenti borave u njemu, smiju se, odmaraju, uče i zapjevaju, a bez zabave i odmora nema ni kvalitetnoga studentskog života.

NOVOST U STUDENTSKOM CENTRU U SPLITU

Dnevni boravak u studentskim domovina

Piše:

TOMISLAV MILOŠEVIĆ

Prostora za druženje u studentskim domovima uvećaj nedostaje pogotovo kad nisu predviđeni arhitektonskim projektom. Studentski centar u Splitu doskočio je tom problemu pretvorivši prostor recepcija studentskih domova Hostel Spinut i dr. Franjo Tuđman u dnevne boravke za zajedničko druženje studenata.

"Studenti u tim dnevnim boravcima na raspolažanju imaju društvene igre i igrače konzole kako bi svoje slobodno vrijeme mogli provoditi u ugodnom okruženju. Svakodnevni odmor od studentskih obvezu predviđaju podizanja kvalitete studentskog života" govori Ivan Žižić, ravnatelj Studentskog centra u Splitu. Dvojicu FESB-ovaca smo pronašli uz recepciju doma dr. Franje Tuđmana kako koriste blagodati dnevnog boravka i nogometne snage odmjeravaju u FIFI. "Dnevni boravak uz recepciju mi zapravo služi kao kućni jer tamo provodim slobodno vrijeme s prijateljima igrajući FIFI. Od ostalih sadržaja koristim terene za cageball i klupe u dvorištu doma na kojima se družimo u vrijeme sunčanih dana kojih u Splitu ne nedostaje" - govori nam Davor Bilić iz Čaplji-

Studenti u novim prostorima na raspolažanju imaju društvene igre i igrače konzole kako bi svoje slobodno vrijeme mogli provoditi u ugodnom okruženju

ne. Na njegove se riječi nadovezao kolega Ante Kvesić iz Uskoplja. "Recepiju smo i prije koristili kao mjesto druženja, ali sada je mnogo zanimljivije. Mi momci se prvo spustimo odigrati FIFI ili NBA, a onda se spuste i cure da odigramo koju društvenu igru. Svakodnevno sam i u domskoj teretani i sve mi je pri ruci. Uistinu mogu re-

ći kako mi je studentski dom pravi dom, a recepcija dnevni boravak".

Upravo je ta izrečena sintagma "studentski dom kao pravi dom" ideal kojem teži Studentski centar u Splitu. Uz vrhunsku razinu obrazovanja koje dokazano stječu na fakultetima u Splitu, studenti zaslužuju i vrhunsku razinu kvalitete studentskog

života. Za tu se kvalitetu brine Studentski centar. Upravo će podizanje studentskog standarda i raznovrsnost sadržaja privlačiti nove studente u grad Split. Stečeno znanje će im omogućiti lakši plasman na tržište rada, a kvaliteta studentskog života da im studentski dani provedeni u Splitu ostanu lijepa uspomena.

'KIBERNETIČKO ZLOSTAVLJANJE
OD STRANE BEZLIČNE BIROKRACIJE'
MEĐU VODITELJIMA PROJEKATA ZAKLADE

Rad Hrvatske zaklade za znanost uzburkao duhove i na međunarodnoj razini

Slučaj je rezultirao izricanjem penalne mjere „izvanrednog nadzora“, tj. službenog posjeta koji je od strane HRZZ određen voditeljici projekta CroViMo, Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a posljedično i cijelom projektnom timu, na što su reagirala ugledna međunarodna znanstvena udruženja pruživši podršku

Uz različite teme iz područja znanosti i visokog obrazovanja koje u posljednje vrijeme izazivaju medijsku pozornost, ističe se aktualan slučaj sukoba na relaciji Hrvatske zaklade za znanost (HRZZ) i Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu vezano uz njihov zajednički znanstveno-istraživački projekt iz područja kriminologije „CroViMo“, u kojem su međunarodna znanstvena udruženja Zakladu javno prozvala za „kršenje akademskih sloboda i zlostavljanje kriminologa u Hrvatskoj“ te iskazali svoju podršku Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i projektnom timu čija je voditeljica prof. Anna-Maria Getoš Kalac.

Naime, u sklopu navedenog projekta, punog naziva „Hrvatski monitor nasilja - Istraživanje pojavnih oblika, uzroka i procesuiranja delinkvencnog nasilja s fokusom na zaštiti posebno ranjivih skupina žrtava“ (CroViMo), od 2. do 6. prosinca 2019. godine, provedena je on-line anketa na populaciji aktualnih i bivših voditelja projekata HRZZ-a na temu „kibernetičkog zlostavljanja od strane bezlične birokracije“ (*cyber bullying by faceless bureaucracy*) u domeni nacionalnog finansiranja znanosti koje su ispitanici eventualno doživljavali. Kako je navedeno na službenim mrežnim stranicama Projekta (violence-lab.eu), u središtu spomenute studije nalaze se „iskustva voditelja HRZZ projekata sa Zakladem“, prvenstveno vezano uz njihov osjećaj bespomoćnosti naspram birokratskog djelovanja Zaklade, a što karakterizira kibernetičko zlostavljanje od strane bezlične birokracije. Pritom 'cyber' aspekt proizlazi iz virtualne naravi te suradnje (dakle, suradnja bez osobnog ili telefonskog kontakta – sva se 'komunikacija' odvija elektroničkom poštom), a bezličnost birokracije proizlazi iz potpune anonimnosti 'sugovornika' s kojim se dopisuju voditelji (identitet sugovornika je 'Zaklada'). Svi anketirani voditelji su naveli da sa Zakladom komuniciraju pretežito pisanim putem (e-mail).“

Izvor problema: anketa CroViMo o mogućem kibernetičkom zlostavljanju u kontekstu općeg (ne)zadovoljstva voditelja projekata surad-

prof. Anna-Maria Getoš Kalac

Njom s HRZZ

U istraživanju je sudjelovalo 89 ispitanika, odnosno 12% od ukupno 734 upitanih voditelja projekata financiranih i javno dostupnih u bazama projekata HRZZ, kojima je poslana anketa u kojoj je sudjelovanje bilo dobrovoljno i anonimno.

Iako je anketirani uzorak reprezentativan u odnosu na ciljnu skupinu ispitanika i dostupne podatke - s obzirom na to kako 75% anketiranih voditelja pripada skupini već afirmiranih znanstvenika, dok 25% čine mladi znanstvenici, pri čemu je i distribucija anketiranih po znanstvenim područjima prilično dobro pogodena - nesporno je kako je zapravo tek manji broj voditelja projekata HRZZ uopće sudjelovao u istraživanju. Od strane projekta CroViMo se od početka provođenja anketiranja, pa tako i u samom upitu za sudjelovanje uanketi, jasno ističe kako se radi tek o eksplorativnoj studiji koja ima za cilj detektirati (ne)postojanje „kibernetičkog zlostavljanja od strane bezlične birokracije“. Eksplorativnim se istraživanjima, kao što već i sam naziv implicira, tek eksploriraju (ispituju) sama istraživačka pitanja, dok im nije namjera ponuditi konačne odgovore i rješenja za postojeće probleme - ova vrsta istraživanja se najčešće primjenjuje za proučavanje novih fenomena i problema koja još nisu do kraja definirana i čije moguće postojanje tek

treba istražiti i utvrditi. U tom smislu projekt CroViMo kao glavni zaključak navodi „kibernetičko zlostavljanje od strane bezlične birokracije je kompleksan i nepoznjan fenomen kojeg valja dalje istražiti“, dok ističe „kako se radi tek o eksplorativnoj studiji s glavnim ciljem detektiranja i rasvjjetljavanja fenomena cyber bullyinga od strane bezlične birokracije“ te da bi stoga bilo „neobuzbiljno spekulirati o uzrocima takvih osjećaja voditelja HRZZ projekata“.

Suglasnosti nije bilo

U intervjuu danom HINA-12. siječnja 2020. godine, bivši ministar znanosti, profesor **Gvozden Flego** ocijenio je prvu reakciju izvršne direktorce HRZZ-a na anketiranje „rizičnim presedanom koji bi mogao proizvoditi dalekosežne posljedice“. Naime, HRZZ je već drugog dana provedbe anketiranja obavijestio voditelje projekata HRZZ-a kako navedeno anketiranje nije dio HRZZ projekata te kako HRZZ nije obaviješten niti je dao suglasnost za njegovu provedbu. Komentirajući takav potez HRZZ-a Flego upozorava „Dopis odaslan voditeljima projekata može biti shvaćen kao upozorenje da ne surađuju u istraživanjima kolegice Getoš Kalac“, pa se svakako postavlja i pitanje mogućeg utjecaja HRZZ na razmjerno slab odaziv anketiranju. U istom tekstu HINA-e i Flego i akademik **Vlatko Silobrčić** tvrde da zbog niskog

postotka odgovora ne treba sumnjati u nalaze ankete, a u tom im se pridružuje i sociolog s Institutom Ivo Pilar dr. **Dražen Šimleša**: „Ako i postoji sumnja u 'znanstvenost' podataka, mada mislim da se više radi o kritici kako bi se kritika ugušila, onda su ovo ipak rezultati koji nas pozivaju da se anketa učini još vidljivom i pristupačnjom pa će se i 'znanstvenoljubljivost' zadovoljiti.“ Navedena anketa se, kako objašnjava projekt CroViMo, sastojala od 27 pitanja zatvorenog i otvorenog tipa, a radi analize mogućeg odnosa fenomena kibernetičkog zlostavljanja s drugim osjećajima/stavovima/iskustvima/karakteristikama voditelja u njihovom odnosu sa Zaklalom, prikupljeni su i relevantni kontekst-podaci o općem (ne)zadovoljstvu voditelja projekata u suradnji sa Zaklalom, prikupljeni su i relevantni kontekst-podaci o općem (ne)zadovoljstvu voditelja projekata u suradnji sa Zaklalom. Pitanja su pored mogućeg osjećaja bespomoćnosti, frustriranosti i revoltiranosti, obuhvaćala i ocjenu suradnje sa Zaklalom, osjećaje vezane uz tu suradnju,

izvore podrške u slučaju poteskoća u suradnji, procjenu komunikacije tijela Zaklade s voditeljima, kao i stavove vezane uz nadzor i evaluaciju rada Zaklade. Temeljem rezultata istraživanja utvrđeno je postojanje fenomena „kibernetičkog zlostavljanja od strane bezlične birokracije Zaklade među ispitanim aktualnim i bivšim voditeljima HRZZ projekata“, što se oslikava kroz nalaze u kojima se više od polovine ispitanika pretežito osjeća „frustrirano“, a gotovo 40% „bespomoćno“ u odnosu na svoju poslovnu suradnju sa Zaklalom. Četvrtina ispitanika osjeća se pretežito „revoltirano u odnosu na svoj znanstveni rad“, a jednak toliko pretežito „nezadovoljno“, dok je čak polovica ispitanika navela kako se u svojoj suradnji s HRZZ pretežito osjeća „izloženom budalaštinskom“. Zanimljiv je podatak i kako 43,5% anketiranih voditelja projekata smatra kako nitko ne nadzire i ne korigira kvalitetu i zakonitost rada Zaklade, dok 25,9% smatra

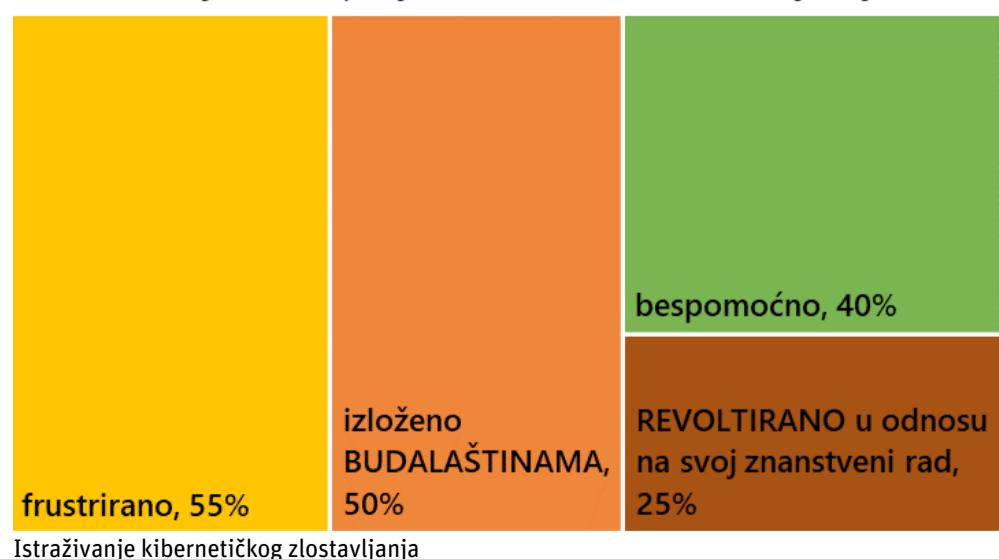
“

Takvo cenzuriranje, od strane institucija moći, podriva i samu ideju znanosti i istraživanja te se, u svakom slučaju, sigurno neće tolerirati od strane akademiske zajednice

Financiranje projekta

voditelji HRZZ projekata PRETEŽITO se osjećaju...

SHUTTERSTOCK

uglednijih međunarodnih znanstvenih udruženja s područja kriminologije i kazne-nopravnih znanosti. O tome je izvijestila HINA 12. veljače 2020. godine, dok je CroViMo na svojim mrežnim stranicama objavio reakcije u cijelosti. *Europsko udruženje za kriminologiju (ESC)* i *Međunarodno udruženje za društvenu obranu i humanu kaznenu politiku (SiDS)* te *Znanstveno udruženje njemačkih, austrijskih i švicarskih kriminologa (KrimG)* oštrosu osudili etički postupak protiv voditeljice projekta, a kojega je HRZZ proveo bez njenog znanja te uskraćujući joj osnovno pravo iznošenja odgovora na optužbe, time grubo kršeći fundamentalna načela integriteta i pravičnosti etičkih postupaka zajamčenih u *European Code of Conduct for Research Integrity*. Kako navedeni Europski etički kodeks čini sam temelj Etičkog kodeksa Zaklade (čl. 4.), na stranicama CroViMo se navodi kako „postupcima ključnih tijela Zaklade nije samo dovedena u pitanje objektivnost, transparentnost, pravilnost ili zakonitost djelovanja Zaklade kao javne ustanove, već i etičnost te znanstvena čestitost svih znanstvenika koji su bili (i još uvijek jesu) uključeni u ovaj postupak. Usljed toga se svakako postavlja pitanje primjerenoosti i dopustivosti njihovog dalnjeg sudjelovanja u donošenju bilo kakvih odluka o sudbini ili pak znanstvenoj kvaliteti projekta.“

U „Izjavi o kršenju akademskih sloboda i zlostavljanju kriminologa u Hrvatskoj“ je tako SiDS iskazao „duboku zabrinutost izglednim grubim kršenjem akademskih i znanstvenih sloboda te teškim slučajem zlostavljanja kolega znanstvenika u Hrvatskoj“ te naveo kako „bitakvi postupci Zaklade predstavljali birokratsku cenzuru znanstvenih istraživanja, usmjereni ka javnom discipliniranju znanstvenika zbog istraživačke teme koja nije po volji Zaklade“. Iste se kako „takvo cenzuriranje od strane institucija moći podriva samu ideju znanosti i istraživanja te se neće tolerirati od strane akademske zajednice“.

ESC je na svojim mrežnim stranicama objavio službenu obavijest u kojoj „Upravni odbor ESC-a izražava zabrinutost o slučaju koji se odnosi na akademske slobode“. ESC ističe svoju predanost načelu akademske slobode te pojašnjava kako je ono „fundamentalna komponenta svakog demokratskog društva i pokretačka snaga (driving ethos) istraživanja koja se provode u sklopu sveučilišta. Akademika sloboda zahtjeva: pošten i transparentan postupak financiranja i recenziranja istraživanja; kapacitet za kritičko razmišljanje i kapacitet akademije da kaže istinu institucijama moći (speak truth to power), te da se uvijek i svugdje suprotstavi cenzuriranju i kršenju prava“.

KrimG je pak stao u osobnu zaštitu voditeljice CroViMo projekta, prof. Getoš Kalac, te Zakladi uputio „Izjavu vezano uz ukor Prof. Dr. Anna-Marie Getoš Kalac od strane Hrvatske zaklade za znanost“ u kojoj ističe kako je KrimG upoznat time kako je etičko povjerenstvo Zaklade ukorilo njihovu član-

“

Načelo akademske slobode pokretačka je snaga istraživanja na sveučilištima

cu, a bez da bi ona uopće bila obaviještena o provođenju etičkog postupka i bez da joj je pružena mogućnost da odgovori na iznesene optužbe. KrimG navodi kako se obraća HRZZ jer se želi uvjeriti kako je zajamčeno poštivanje Europskog etičkog kodeksa i njegovih načela pravičnosti u predmetnom sporu.

Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu je prema pisanju HINA-e još 17. siječnja prijavio Zakladu za kršenje vlastitog Etičkog kodeksa jer je etički osudila voditeljicu, a nije joj omogućila elementarno pravo da se očituje na optužbe. Također, od Ministarstva znanosti i obrazovanja, Odbora za obrazovanje, znanosti i kulturu Hrvatskog sabora i od Sveučilišta u Zagrebu Pravni je fakultet zatražio da osiguraju zakonito postupanje Zaklade. Potezi Zaklade, kažu, ostavljaju dojam netransparentnosti i izazivaju nedoumice o pravoj svrzi nadzora, ali i nepovjerenje u objektivnost samog postupka Zaklade.

CroViMo projekt nastavio na podršku međunarodnih znanstvenih udruženja podsjeća kako „preliminarni rezultati nedvojbeno ukazuju na postojanje fenomena ‘cyber bullying by faceless bureaucracy’ među voditeljima HRZZ projekata u njihovoj suradnji s HRZZ-om“ te kako bi „detektirani fenomen kibernetičkog zlostavljanja valjalo dalje istražiti, dok bi se svim dionicima u domeni nacionalnog financiranja znanosti već sada trebali proaktivno uključiti u susbijanje ove štetne pojave“. Na kraju se kritički napominje „kako još nikada nije provedena evaluacija rada HRZZ-a među njegovim korisnicima, voditeljima HRZZ projekata i njihovim matičnim ustanovama te hrvatskim sveučilištima, a niti je takva evaluacija najavljen“ te se postavlja pitanje „ne bili bilo smislenije da se HRZZ posveti kritičkoj samorefleksiji, umjesto da se iscrpljuje protuustavnim etičkim postupcima protiv svojih korisnika“.

U prethodno navedenom intervjuu HINA-i Flego je o ovom slučaju rekao i sljedeće: „O pravnim posljedicama treba pitati pravnike, no briju me društvene pretpostavke i posljedice birokratskog postupanja. Ono je posljedica neshvaćanja da dobra administracija služi i pomaže korisnicima a nikako im ne smije odmagati. Ako se voditelji Zakladnih projekata osjećaju bespomoćno, ponizeno i frustrirano te ako su u području znanosti, koja eminentno operira argumentima, izloženi glupostima, dakle ničim opravdivim zahtjevima, znači da zaposlenici Zaklade ne provode svoju središnju zadaju. (...) na koncu, smatram institucionalno neodgovornim i osobno neprimjerenum da javna ustanova sa znanstvenicima komunicira putem “bezlične birokracije“.“

kako ista nadzire samu sebe, a svega 7,1% smatra kako to čini Sabor. Među zaključcima eksplorativne studije kibernetičkog zlostavljanja od strane bezlične birokracije navedenim na službenim mrežnim stranicama projekta CroViMo istaknuto je i kako „se u susbjanje ovog nepoželjnog fenomena trebaju proaktivno uključiti sami voditelji HRZZ projekata, njihove matične ustanove, nadležno ministarstvo, ali i Hrvatski sabor koji je zadužen za nadzor rada Zaklade, a na koncu svakako i sama Zaklada.“

Reakcija Hrvatske zaklade za znanost: argument ‘nadzora nad pravilnim korištenjem sredstava HRZZ prevedbom ugovorenog projekta’

Projekt CroViMo inače je (djelom) financiran upravo od strane HRZZ s 1 479 965 HRK u razdoblju od pet godina, od čega HRZZ participira s 85%, a Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu s 15% sredstava. S druge strane, prema informacijama sa službenih stranica Projekta, u odnosu na spomenuta ugovorena sredstva (u protuuvjetnosti oko 200 tisuća eura), stvarna vrijednost istraživačkog rada na projektu iznosi oko 1 200 000 eura.

Tako troškove istraživačkog rada na projektu s preko 70% snose upravo matične ustanove (pretežito fakulteti) su radnici na projektu, iz čega proizlazi kako ukupno finansiranje istraživačkog rada na projektu od strane Zaklade iznosi svega 14%.

Ključni argument

Navedeno je posebno zanimljivo obzirom kako HRZZ od samog početka provedbe anketiranja kao ključni, zapravo i jedini argument ističe upravo okolnost financira-

nja projekta od strane HRZZ i svoju zadaću da nadzire pravilnost korištenja ugovorenih projektnih sredstava. To jasno proizlazi iz reakcije HRZZ prema projektu CroViMo, koji je, kako navodi: „od strane anonimne osobe iz Zaklade putem e-maila zamoljen da što prije, najkasnije u roku od 4 sata, obavijesti sudionike ankete o tome da prema mišljenju Zaklade ‘predmetno istraživanje nije dio projekta koji finančira HRZZ‘, a što je i učinjeno. No, o provođenju ankete se na svojim mrežnim stranicama očitovao i HRZZ kroz „Obavijest vezanu uz anketiranje koje provodi Laboratorij za istraživanje nasilja“. Kao temeljni problem zbog kojeg je izostala podrška (i na kraju uslijedila sankcija), HRZZ ističe obvezu provođenja projekta sukladno ugovorenom radnom i finansijskom planu te navodi odstupanje od radnog plana projekta uz isticanje „vlastite obveze za praećnjem provedbe projekta te financiranjem istog sukladno preuzetim ugovornim obvezama ukoliko se on odvija u skladu s finansijskim i radnim planom, odnosno ako se projekt provodi profesionalno i odgovorno, a finansijskim se sredstvima raspolaže utemeljeno, transparentno i efikasno.“ HRZZ ujedno ističe kako anketiranje koje provodi Laboratorij za istraživanje nasilja nije povezano s ciljevima koji su navedeni u sažetu projektne prijave CroViMo pa stoga i nisu ugovoreni u radnom i finansijskom planu projekta, a uz to navode kako „voditeljica projekta nikada nije obavijestila Zakladu da ima nakanu proširiti ugovoreno istraživanje provođenjem navedene ankete i ispitivanjem ciljne skupine voditelja projekta Zaklade.“ Za kraj Zaklada

ističe kako ni na koji način ne ograničava provođenje istraživanja nevezanih uz projekte koje financira te kako je voditeljica projekta zamolila da anketu ne prikazuje kao dio projekta financiranog od Zaklade, jer „tako dovodi u zabludu znanstvenu zajednicu i javnost da je anketiranje stručno vrednovano kao dio istraživačkog radnog plana te da je u skladu s tim bilo prihvaćeno kao dio aktivnosti u ugovorenom projektu.“

Na upit je projekt CroViMo pojasnio kako je istraživanje fenomena kibernetičkog zlostavljanja izričito predviđeno u čak 7 stavki pozitivno recenziranog i ugovorenog radnog plana projekta te da se na preko 20 mjesta izrijekom navodi u samom projektnom prijedlogu. Ističe se ujedno kako za provedbu navedenih 7 stavki pozitivno recenziranog i ugovorenog radnog plana koje se odnose na istraživanje kibernetičkog zlostavljanja nije predviđena „niti lipa“ u finansijskom planu projekta te kako je navedena eksplorativna studija provedena isključivo uz potporu iz sredstava matičnih ustanova suradnika na projektu kojima se uopće ne omogućuje znanstveno istraživački rad na samom projektu. Zaključno voditeljica projekta ističe kako o eventualnom pitanju potpadanja teme anketiranja (*cyber bullying by faceless bureaucracy*) pod širo temu ugovorenu projektom (*cyber harassment*) uopće ne može anonimno odlučivati bezlična birokracia Zaklade, potovato ne javnom objavom upozorenja i slanjem istog upozorenja svim voditeljima projekata HRZZ, a sve skupa netom po početku provođenja istraživanja.

„U tom smislu se zahvaljujem na javnoj reakciji profesora Gvozdana Flege, ko-

ji je jasno naveo kako mu se čini posebno opasan i krajnje nevjerodostojan stav da istraživačka tema projekta ne ovisi o tome kako temu razumiju voditelj i projektni djelatnici već kako to čini administracija Zaklade, koja može uskratiti finansiranje projekta čiji sadržaj administracija smatra neprimjerenim“ ističe voditeljica projekta CroViMo te dodaje „čitav slučaj javnog osporavanja legitimnosti našeg istraživanja od strane Zaklade te potpuno proizvoljno i pristrano etičko sankcioniranje kojim se kreće sva jamstva Europskog etičkog kodeksa u znanosti je školski primjer birokratske cenzure znanstvenog rada i grubo kršenje akademskih sloboda, a o čemu sada već i bruji čitava međunarodna znanstvena zajednica u mojim disciplinama, dok se u Hrvatskoj i dalje nitko ne smatra pozvanim reagirati“.

Podrška međunarodne znanstvene zajednici

Citav slučaj je rezultirao izricanjem penalne mjere „izvanrednog nadzora“ (tj. službenog posjeta), a koji je odredilo etičko povjerenstvo HRZZ, kako voditeljici projekta CroViMo, tako i Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, ali posljedično i cijelom projektnom timu, na što su reagirala neka od naj-

“

‘Znanstvenoljubivost slab odaziv anketiranju više su zapravo kritika kako bi se kritika ugušila

ZAVRŠENA NATJECANJA PRVE SEZONE FUTSAL LIGE ZA ALUMNIJE SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Zagrebačka Alumni futsal liga ima svjetlu budućnost

Završnica prve sezone, povijesnog prvog izdanja futsal lige za alumnije Sveučilišta u Zagrebu, odigrana je u nedjelju, 16. veljače u sportskoj dvorani Martinovka, a sudjelovalo je šesnaest ekipa podijeljenih u dvije skupine. Natjecanje je koncipirano na način da se tijekom svake akademske godine, u svakom semestru odigrava po jedno izdanje lige, dok je sama liga namijenjena bivšim, ali i sadašnjim studentima Sveučilišta u Zagrebu, koje je ideja na ovaj način zadržati u sustavu te ih dodatno medusobno povezati. Nositelj natjecanja je Zagrebački sveučilišni sportski savez, odnosno UniSport ZG, a nakon odigrane prve sezone razgovarali smo s njihovim sportskim direktorom, Markom Lepoglavecem, kao i osvajačem prve alumni futsal lige, Lukom Davidovićem, ujedno i kapetanom zagrebačke sveučilišne futsal reprezentacije.

Za početak, kao sportski direktor i idejni začetnik ovog projekta, objasnite nam što je to UniSport ZG Alumni futsal liga i zašto je pokrenuta?

Lepoglavec: „Alumni futsal liga Sveučilišta u Zagrebu predstavlja još jednu akademsku ligu u vertikali obrazovanja, no, njena je specifičnost ta što kroz nju pružamo mogućnost sadašnjim i bivšim studentima da ostanu u sustavu i povežu se još više, a samim time, kroz zdravu i pozitivnu, sportsku aktivnost, približavamo gospodarstvo i obrazovanje, odnosno one koji su sada prisutni na tržištu rada s onima koji na njega tek ulaze.“

Kako ste, kao trenutni studenti završnih godina, prepoznali ovaj projekt i uključili se u njega kroz prijavu vlastite ekipe? Kakvo je vaše mišljenje o Alumni ligi?

Davidović: „Inicijativu za formiranjem ekipe pokrenuli smo moj kolega i prijatelj među vratnicama Andrija Budimir i ja čim smo čuli da postoji ideja stvaranja lige na ovaj način. Budući da se obojica blizimo kraju studiranja, a iznimno smo vezani uz sveučilišnu futsal ligu i Martinovku, koji su obilježili naše studiranje, tako nas je obradovala informacija o pokretanju jednog ovakvog natjecanja. Po mom mišljenju, ali i mišljenju svih ljudi s kojima sam razgovarao na ovu temu, liga je bila neupitni i apsolutni pogodak. Od same ideje pa sve do njene realizacije, sve je funkcionalo tip-top i nitiško nema ni najmanje zamjerke.“

Objasnite nam tehničko funkcioniranje Lige, kroz broj ekipa sudiočica, termini odigravanja utakmica i najavu nadolazeće sezone.

Lepoglavec: „Alumni futsal liga sada je imala svoje prvo izdanje, a inače će se odigravati po dvije lige godišnje, terminski prilagođene akademskoj godini, odnosno semestrima – svakog semestra po jedna zasebna sezona. Druga sezona već je odavno popunjena što se tiče ekipa sudiočica, a natjecanja započinju 1. ožujka, također

koj sezoni sudjeluje po šesnaest ekipa, raspoređenih u dvije skupine, od čega četiri najbolje plasirane momčadi iz svake od skupine nastavljaju natjecanje u ligi za prvaka, a najlošije četiri plasirane u ligi za ostanak.“ Kao vrstan sportaš s bogatim iskustvom u sveučilišnom sportu, ali i student završnih godina Medicinskog fakulteta, možete li dati igračku ocjenu kvaliteti sportske izvedbe u ovoj ligi?

Davidović: „Smatram da je ova liga već sada pokazala da je među najjačim malonogometnim ligama u gradu, a jednom kada sudjelovanje na njoj postane tradicija, što će neupitno doći s vremenom, postat će bez konkurenčije najjača liga u gradu. Sam profil igrača koji nastupaju na njoj, kao i ljudi koji su odgovorni za organizaciju lige, garantiraju da će se to dogoditi i da se već sada događa.“

Osvrnuli ste se na profil igrača koji nastupa u ligi, možete li to pojasniti u svjetlu upravo odigrane, prve sezone Alumni futsal lige u kojoj je ekipa kojoj ste kapetan osvojila povijesnu prvu titulu?

Davidović: „Što se tiče profila igrača koji su nastupali za nas, ima nas zbilja sa svih strana. Od sadašnjih i bivših prvoligaških igrača (Šulentić, Rajh, Ilić, Vešligaj, ja), aktualnih sveučilišnih reprezentativaca i aktualnih sveučilišnih državnih prvaka (Budimir, Baždarić, Komušar, ja), pa sve do poznatih imena u sveučilišnim kruškovima i osvajača Kutje Šibica (Kahlina, Antunović, Hrnčić, Kristić), ima nas sa svih strana, ali ono najvažnije, stvorili smo kemiju u ekipi i mislim da smo na kraju zaslужeno uzeli to zlato. Definitivno bih istaknuo naše dvoboje sa 'VAR-om' i 'Plavim Mjesecom' o kojima će se sigurno pričati još dugo vremena jer se radilo o izvanrednim utakmicama u kojima su uživati mogli čak i oni koji s nogometom nemaju nikakve veze. Takve utakmice najbolja su promocija ovakvog natjecanja i veselim se idućoj sezoni i novim dvobojima s najboljim futsal ekipama Zagreba.“ D.M.

Kultna zagrebačka studentska dvorana „Martinovka“, nedjeljom predvečer je tako postala mjesto okupljanja sadašnjih i bivših studenata našeg najvećeg sveučilišta i mjesto gdje se kroz sportsku aktivnost povezuju studenti završnih godina s već etabliranim stručnjacima, poduzetnicima i gospodarstvenicima

STATISTIKA PRVE FUTSAL LIGE ZA ALUMNIJE SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

OSVAJAČI ODLIČJA:

1. MJESTO: „MC Plus - Poliklinika Ribnjak“
 2. MJESTO: „VAR“
 3. MJESTO: „INXELO Technologies“
- NAJBOLJA PETORKA LIGE
Dino Šteher („INXELO Technologies“), Neven Zonjić („MNK Ploče“), Antun Janeš („UniSportZG-SZZG“), Lovro Čilić („Koios“), Matija Rajh („MC Plus - Poliklinika Ribnjak“)

NAJBOLJI STRIJELAC

Stipe Vrdoljak („Više žutih“) - 14 pogodaka

NAJBOLJI GOLMAN

Ivan Livančić („Plavi mjesec“)

NAJBOLJI IGRAČ

Luka Davidović („MC Plus - Poliklinika Ribnjak“)

SUDIONICI LIGE 2019./2020.

- 1 E2GO
- 2 FC Uspinjača Gimka U-19
- 3 Futsal FER
- 4 Futsal FFZG
- 5 Futsal MEF
- 6 Futsal Megaton
- 7 INXELO Technologies
- 8 Koios
- 9 La Familia Wolt
- 10 MC Plus - Poliklinika Ribnjak
- 11 MNK Ploče
- 12 Nutrivation
- 13 Plavi mjesec
- 14 UniSportZG - SZZG
- 15 VAR
- 16 Više Žutih

u studentskoj sportskoj dvorani 'Martinovka', nedjeljom od 18 sati pa stoga pozivam sve kolegice i kolege, kao i zaljubljenike u mali nogomet da dođu uživati u jednom kvalitetnom natjecanju i u pozitivnoj, studentskoj atmosferi. U svakoj

universitas

impressum ♦ universitas ♦ hrvatske sveučilišne novine
♦ redakcija ♦ Dražen Maleš (sport) ♦ Tatjana Klarić Beneta
♦ Sagita Mirjam Sunara ♦ Gordana Alfrević ♦ nakladnički savjet ♦ prof. Ante Čović, predsjednik
♦ prof. Goran Kardum ♦ prof. Zoran Curić ♦ prof. Mislav Grgić
♦ Red. prof. Kažimir Hraste ♦ prof. Mirjana Matijević Sokol ♦ prof. Vesna Barić-Punda
♦ fotografije ♦ Hanza Media ♦ glavna urednica ♦ Mila Puljiz
♦ zamjenik glavne urednice ♦ Ivan Perkov
♦ nakladnici ♦ Sveučilište u Splitu i Sveučilište u Zagrebu ♦ za nakladnike ♦ prof. Dragan Ljutić i prof. Damir Boras, rektori
♦ adresa redakcije ♦ Ruđera Boškovića 31, 21000 Split ♦ telefon 021491678
♦ universitas@unist.hr ♦ www.unist.hr/ostalo/sveučilišni-list-universitas; www.unizg.hr/novosti-i-press/universitas

STUDETNSKA PUBLIKACIJA S TRADICIJOM

Predstavljen 26. broj filozofskog časopisa 'Čemu'

Predstavljanje je imalo i karakter svečanosti jer je ovaj broj objavljen na 25. obljetnicu pokretanja časopisa i osnivanja USF-a, što je, s obzirom na konstantnu izmjenu studentskih generacija i druge okolnosti, za studentsku publikaciju i studentsku udrugu nedvojbeno respektabilan uspjeh

Piše ŠTEFANIJA Kožić

Na zagrebačkom Filozofskom fakultetu, u četvrtak, 23. siječnja 2020., upriličeno je predstavljanje novog broja studentskog filozofskog časopisa „Čemu“, čiji je izdavač Udruženje studenata filozofije Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (USF) kao jedna od najaktivnijih studentskih udruženja na Sveučilištu u Zagrebu i u Hrvatskoj općenito.

Predstavljanje je imalo i karakter svečanosti jer je ovaj, dvadeset i šesti broj objavljen na 25. obljetnicu

pokretanja časopisa i osnivanja USF-a, što je, s obzirom na konstantnu izmjenu studentskih generacija i druge okolnosti, za studentsku publikaciju i studentsku udrugu nedvojbeno respektabilan uspjeh. Naravno, kao i svaki dugotrajniji studentski projekt, tako su i „Čemu“ i USF prošli kroz razne faze, doživjeli razne „uspone i padove“, ali činjenica da postoje već četvrt stoljeća nije samo razlog za zadovoljstvo i ponos, nego i obvezica za budućnost, tim više što je časopis „Čemu“ samo jedna od redovitih i prepoznatljivih aktivnosti USF-a, pri čemu se ističu Studentska

bioetička radionica (koja se, od 2005., svake godine organizira u sklopu međunarodne znanstveno-kultурне manifestacije „Lošinjski dani bioetike“ u Malom Lošinju) te Godišnji međunarodni simpozij (koji se, od 2004., svake godine organizira u Zagrebu).

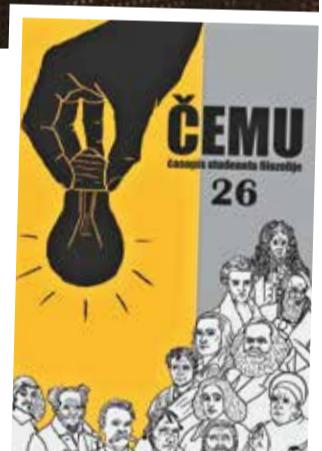
Novi broj časopisa „Čemu“ je, svojim opsegom i sadržajem, opravdao visoka „obljetnička“ očekivanja jer je na više od 450 stranica dobio, uz „Uvodnu riječ“, pedeset i jedan prilog, i to devetnaest autorskih radova, koji bi se mogli karakterizirati kao znanstveni članci, sedam „filozofskih bilježni-

Izlagaci na promociji časopisa Čemu

ca“, odnosno slobodnije pisanih eseja, pet prijevoda filozofski relevantnih tekstova (s njemačkog, engleskog, latinskog i španjolskog jezika), sedam recenzija recentnih filozofskih djela, sedam prikaza recentnih filozofskih događaja, pet razgovora s filozofima i znanstvenicima, o temama koje su interesantne studentima filozofije, te zaključni tekst povodom dvadeset i pete obljetnice „najopasnijeg pitanja“, pitanja „Čemu?“. Kao i raniji brojevi, novi broj časopisa „Čemu“ se, osim u tiskanom izdanju, može čitati na Portalu hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa „Hrčak“.

Na svečanosti 23. siječnja, koju je vodila Nikolina Koprvnjak, govorili su predsjednik USF-a Josip Periša, glavni urednik časopisa „Čemu“ Marko Ferber i dvojica nastavnika s Odsjeka za filozofiju Filozofskog fakulteta – pročelnik Odsjeka, prof. Hrvoje Jurić, te asistent Marko Kos – koji su se osvrnuli kako povijest i važnost časopisa „Čemu“, tako i na aktualni broj časopisa. U brojnoj publici bili su i prvi glavni urednik časopisa „Čemu“, prof. Tomislav Bogdan, danas izvanredni profesor na Odsjeku za kroatistiku zagrebačkog Filozofskog fakulteta, prof. Ante Čović, prorektor Sveučilišta u

Naslovница časopisa Čemu

Zagrebu, te prof. Lino Veljak, redoviti profesor na Odsjeku za filozofiju zagrebačkog Filozofskog fakulteta i predsjednik Matičnog odbora za polja filozofije i teologije.

Klasa: 112-01/20-01/0001
Ur.broj: 2181-198-04-04-20-0018
Split, 10.veljače 2020.godine

SVEUČILIŠTE U SPLITU
MEDICINSKI FAKULTET
objavljuje

ISPRAVAK DIJELA NATJEČAJA

objavljenog u "Narodnim novinama" br.
11/2020 od 29. siječnja 2020. (pod br. 561).

Za radno mjesto

III.ZA RAD NA PROJEKTU:

-jednog poslijedoktoranda, radno mjesto
I.vrste - na određeno vrijeme od dvije godine za
rad na HRZZ projektu 'Karakterizacija kandidat
gena za kongenitalne anomalije bubrega i uro-
trakta (CAKUT) tijekom razvoja u miša i čovjeka.'

Uz postojeća dva obvezna uvjeta natječaja dodaje se i treći obvezni uvjet natječaja, na način da sada isti glase: **Uvjeti natječaja:**
-završen diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij biologije, molekularne biologije, kemije, medicine, dentalne medicine, farmacije ili veterinarne
-izvrsno poznavanje engleskog jezika u govoru i pismu
-doktorat iz područja biomedicine
Rok natječaja za prijavu za rad na projektu pod III. je 30 dana od dana objave ispravka natječaja uslužbenom glasilu „Narodne novine“
U ostalom dijelu natječaj ostaje nepromijenjen.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI
FAKULTET
Zagreb, Horvatovac 102a
Fakultetsko vijeće
Prirodoslovno-matematičkog fakulteta
na temelju članka 82. Statuta Fakulteta raspisuje

NATJEČAJ

za izbor

u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto redoviti profesor – 1. izbor iz područja prirodnih znanosti, polje matematika, grana algebra, na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu pri Matematičkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u

Zagrebu – 1 izvršitelj. Sve informacije o uvjetima natječaja objavljene su i nalaze se na službenoj internetskoj stranici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta www.pmf.unizg.hr/natječaji.

Rok za podnošenje prijava na točke natječaja je 30 dana po objavlјivanju natječaja u "Narodnim novinama".

Ponude s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se isključivo putem mrežne poveznice:

[https://posao.pmf.hr/opening-
login?openingUUID=49b250a5-4797-4270-8839-8c4aadd6bb68](https://posao.pmf.hr/opening-login?openingUUID=49b250a5-4797-4270-8839-8c4aadd6bb68)

Rezultati natječajnog postupka objavit će se na službenoj internetskoj stranici PMF-a: www.pmf.unizg.hr/Natječaji.

Novi redoviti profesori hrvatskih sveučilišta

Zagreb

Branimir Anić

izabran u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području biomedicine i zdravstva, polje kliničke med. znanosti, grana interna medicina

Adriana Vince

izabrana u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorce – trajno u području biomedicine i zdravstva, polje kliničke med. znanosti, grana infektologija

Marijana Belaj

izabrana u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorce u području humanističkih znanosti, polje etnologija i antropologija, grana etnologija

Tomislav Bogdan

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području humanističkih znanosti, polje filologija, grana kroatistika

Zagreb

Ana Fröbe

izabrana u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorce u području biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana onkologija

Mario Kreszinger

izabran u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora, biomedicina i zdravstvo, polje veterinarska medicina, grana veterinarske kliničke znanosti

Igor Krois

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području tehničkih znanosti, polje elektrotehnika

Aleksandar Mešić

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području biotehničkih znanosti, polje poljoprivreda

Zagreb

Vuk Tvrtko Opačić

izabran u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u interdisciplinarnom području znanosti, polje geografija, grana društvena geografija

Mirjana Šagud

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorce u području društvenih znanosti, polje pedagogija

Aleksandar Toskić

izabran u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u interdisciplinarnom području znanosti, polje geografija, grana društvena geografija

Snježana Dobrota

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorce u području društvenih znanosti, polje pedagogija, grana posebne pedagogije

Split

Ana Jerončić

izabrana u znanstveno-nastavno zvanje red. profesorce, biomed. i zdravstvo, polje temeljne med. znanosti, grana genetika, genomika i proteomika čovjeka

Hrvoje Relja

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u području humanističkih znanosti, polje filozofija, grana ontologija

Srećko Favro

izabran u naslovno zn.-nast. zvanje red. prof., interdisciplinarno područje znanosti, polje geografija, grana primijenjena geografija (nautički turizam)

Slavija Kabić

izabrana u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorce – trajno, humanističke znanosti, polje filologija (teorija i povijest književnosti)

Zadar

Marijana Kresić Vukosav

izabrana u znan.-nast. zvanje red. prof. humanističke znanosti, polje filologija (opće jezikoslovlje)

Hrvoje Pavlović

izabran u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – prvi izbor u području biotehničkih znanosti, polje prehrambena tehnologija

KLASA: 112-01/20-01/0001
UR. BR.: 2181-198-04-04-20-0018
Split, 10. veljače 2020. godine

Na temelju članka 43. Statuta Medicinskog fakulteta u Splitu, dekan Medicinskog fakulteta u Splitu, prof. dr. sc. Zoran Đogaš donosi

ODLUKU o poništenju dijela Natječaja

I. Poništava se dio natječaja objavljen u javnom glasilu „Narodne novine“ broj 115/2019 od 27. studenoga 2019. godine, i to pod dijelom IV.:

IV. ZA RAD NA PROJEKTU
- jednog poslijedoktoranda, radno mjesto I. vrste – na

Sveučilište u Splitu EKONOMSKI FAKULTET

Temeljem članka 24. Temeljnog kolektivnog ugovora za službenike i namještene u javnim službama („Narodne novine“ broj 128/17147/18) raspisuje

NATJEČAJ

1. jednog nastavnika u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora za područje društvenih znanosti, polje ekonomija, grana Financije

Pristupnici moraju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o radu („Narodne novine 93/14 i 98/19), Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 123/03 do 131/17) te uvjete Rektorskog zbora i Pravilnika o radu Ekonomskog fakulteta

Pristupnici uz prijavu prilaže:

- životopis
- dokaz o državljanstvu članice EU
- dokaz o stručnoj spremi (stručnom nazivu, dokaz o završenom fakultetu, akademском stupnju, i druge dokumente iz kojih se može utvrditi da pristupnik ispunjava uvjete za izbor u odgovarajuće zvanje)
- odluku o izboru u znanstveno zvanje (ako je pristupnik ima)
 - potvrdu o stručnoj i nastavnoj aktivnosti
 - potvrdu o aktivnom sudjelovanju u realizaciji znanstvenih projekata
 - znanstvene i stručne radove, te njihov popis i to podjeljen u dvije skupine: radovi objavljeni do posljednjeg izbora ili rezibora, razvrstani po kategorijama i radovi objavljeni nakon toga razvrstani po kategorijama
 - dokaz o pozitivno ocijenjenim rezultatima institucijskog istraživanja kvalitete nastavnog rada pristupnika ili dokaz o pozitivno ocjenjenim rezultatima studentske ankete
 - strani državljan dužni su priložiti dokaz o poznavanju hrvatskog jezika (napredna razina)
 - ostale dokaze o ispunjavanju uvjeta za izbor

U skladu sa Zakonom o ravnopravnosti spolova, prijaviti se mogu pristupnici oba spola.

Ako pristupnici temeljem posebnih propisa ostvaruju prednost prilikom zapošljavanja, dužni su u prijavi na natječaj pozvati se na to pravo te priložiti sve dokaze koje posebni propisi propisuju za ostvarivanje navedenog prava.

Pristupnici koji se pozivaju na pravo prednosti pri zapošljavanju u skladu s člankom 102. i 103. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji („Narodne novine“ broj 121/17) imaju prednost u odnosu na ostale pristupnike samo pod jednakim uvjetima i dužni su, osim dokaza o ispunjavanju traženih uvjeta, priložiti i sve potrebne dokaze dostupne na poveznici Ministarstva hrvatskih branitelja <https://branitelji.gov.hr/zaposljavanje-843/843>.

Prijavom na natječaj pristupnici su izričito suglasni da Ekonomski fakultet smije koristiti, prikupljati i obrađivati podatke u svrhu provedbe natječajnog postupka, sukladno zakonskim propisima.

Pristupnik koji nije podnio pravovremenu i urednu prijavu ili ne ispunjava formalne uvjete iz natječaja ne smatra se pristupnikom prijavljenim na natječaj, te neće biti pozvan na dopunu dokumentacije.

Fakultet zadržava pravo provođenja testiranja znanja i/ili vještina za prijavljene pristupnike koji zadovoljavaju formalne uvjete navedene u natječaju a bitne su za obavljanje poslova radnog mjesa. Urednom prijavom smatra se prijava koja sadrži sve podatke i prilove na način kako je navedeno u natječaju.

Svu dokumentaciju osim u papirnatom obliku potrebno je dostaviti i na CD-u, s tim da se radovi za izbor dostavljaju na posebnom CD-u.

Rok za podnošenje prijave je 30 dana od dana objavljivanja u „Narodnim novinama“. Prijave se predaju na adresi: Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, 21000 Split, Cvite Fiskovića 5.

Prijavljeni pristupnici bit će obaviješteni o rezultatima natječaja u zakonskom roku, putem mrežnih stranica Fakulteta.

određeno vrijeme od dvije godine za rad na HRZZ projektu, „Karakterizacija kandidat gena za kongenitalne anomalije bubrega i urotrakta (CAKUT) tijekom razvoja u miša i čovjeka“

Uvjeti natječaja:

- završen diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij biologije, molekularne biologije, medicine, dentalne medicine, farmacije ili veterine,
- iskustvo u istraživanju razvoja bubrega i urotrakta,
- izvrsno poznavanje engleskog jezika u govoru i pismu.

II. Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, 10. veljače 2020. godine.

III. Ista će se objaviti u javnom glasilu „Narodne novine“, web stranici HZZ-a i na web stranici Medicinskog fakulteta u Splitu.

OPROŠTAJ OD OSNIVAČA I DUGOGODIŠNJEGA GLAVNOG UREDNIKA UNIVERSITASA

POZDRAV MENTORU

Čovjek koji je volio Sveučilište

Piše:
Ivan Perkov

Duška sam upoznao proljeća, sada već davne 2009. godine kada sam kao golobradi student druge godine sociologije sudjelova u posljednjoj uspješnoj, autentičnoj i istinskoj studentskoj borbi u Hrvatskoj, borbi protiv komercijalizacije visokoga obrazovanja. Duško je, kao veteran studentskih pokreta sedamdesetih, bio nanovo osjetio žar i ljepotu studentske pobune i pohodio je plenume koji su se tada stidljivo počeli održavati na splitskoj Filozofiji. Poticaj je, kao i mnogo puta prije toga, stigao s bratskog zagrebačkog fakulteta, ali Split je pokretu dao svoj značajan obol. Najviše medijski i najviše zahvaljujući Dušku. Naime, upravo je tih dana Urednik pokretao Universitas, prve sveučilišne novine u suvremenoj Hrvatskoj, a našoj je studentskoj borbi odmah dao prostor, ozbiljan pristup i slobodu izražavanja kakve je u drugim medijima nedostajalo.

U tim prvim danima našega poznanstva i suradnje ostavio je na mene snažan dojam istinskoga intelektualca, kakve dotad, usprkos pohodenju raznih predavanja renomiranih sveučilišnih nastavnika, nisam imao prilike upoznati. Lakoća kojom je prelazio sa svakodnevnih i životnih na supstancialne i metafizičke teme, bila je iznenadujuća, a dojavuje pridonosila ležernost i šarm u komunikaciji i nastupu. Nije se taj dojam značajnije promjenjio ni u kasnijoj, jedanaestogodišnjoj suradnji koja je prerasla u prijateljstvo. Razgovori s Duškom uvijek su bili poticajni i ostavlali utisak, čak i onda kada se ne bi složili, ili bi se jedan drugome ponešto i zamjerili. A i takvih je situacija bilo podosta. Bilo da smo se nalazili u svenčanim rektorskim sobama, na terasi Kačićevih dvora u Brusiliju u kupeu vlaka na relaciji između Splita i Zagreba, te mu zbog koje bi se susreli na kraju najčešće ne bi ni dotali, jer bi razgovor uvijek otisao u pravcu ambicioznih, ponekad apstraktnih i teško dostižnih Duškovih planova i težnji. Neočekivano, upravo iz takvih razgovora nastajale su najbolje i najdalekosežnije ideje za nove brojeve i temate, suradnike i sugovornike. Operativna rješenja bi se na dnevnom redu rijetko našla, čak i na sastancima dogovorenima porukom čiji bi naslov tako glasio.

Universitas je, s Duškom kao glavnim urednikom, prošao nekoliko razvojnih faza. Zamišljen je kao svojevrsna medijska *guerilla*, „podvaljivanje“ znanstvenog i akademskog sadržaja široj javnosti kroz najtiražniji dnevni tisk. Nužnost tog podvaljivanja sastojala se u činjenici da niti jedan drugi medij, a posebno oni najveći, nisu znanosti i visokom obrazovanju pridavali značaj koji zaslužuje.

Dakako, na tom se polju situacija nije u većoj mjeri promjenila ni danas pa mediji o sveučilištu mahom pišu rubno i površno, ne razlikujući senate od vijeća odsjeka i iskazujući elementarno nepoznavanje institucionalnih procedura i sveučilišne autonomije. Urednik je bio u tim prvim danima, ali i godinama kasnije, svjestan da će dobar dio publike dnevno gospa tiska sveučilišnu novinu preškociti, odložiti ili sačuvati za čišćenje ribe, ali se isto tako nadao da će ta sredina novine nekoga zainteresirati i da će se odgojiti jedna nova akademska publika. U minulom desetljeću stranicama Universitasa prodefilirale su stotine najuspješnijih hrvatskih znanstvenika, profesora, studenata, projekata i publikacija i u tome je njegova osnovna vrijednost proizašla iz ideje da univerzitet treba iskoračiti iz svojih bjele kosnih zidina. Ostaje činjenica da je splitsko sveučilište koje se početkom tisućljeća naglo počelo razvijati, prvo prepoznalo ideju sveučilišne novine, ali moć te ideje bila je toliko jaka da je nekoliko godina kasnije prihvati i naše najveće i najstarije sveučilište, ono zagrebačko, pa od 2014. Universitas s pravom ponosno nosi naziv „Hrvatske sveučilišne novine“, a

danas je, na dan izlaska, novina s najvećom nakladom u Hrvatskoj.

Pozitivna Duškova energija posebno je došla do izražaja u posljednjim i najtežim mjesecima borbe s neumoljivim i nasrtljivom bolešću. Nijednom, ali baš nijednom, zbog svojih dramatičnih dijagnoza nije posustajao, zabrinute sugovornike je hrabrio pa čak i nasmijavao raznim dosjetcima o mogućnostima i blagodatima koje bolest i blizina smrti nude. Do kraja nije odustajao ni od razgovora o budućnosti znanosti i akademije, sveučilišta i akademskoga novinarstva. Vječni dokaz tomu ostaje i njegov, pokazalo se, oproštajni tekst

„Zašto sam pokrenuo i uređivao Universitas“ koji je, uz krajnji napor, ali iznimno lucidno, izdiktirao za naše svećano izdanje u povodu 350. obljetnice zagrebačkoga sveučilišta. Baš u okviru te proslave, Urednikov je rad i institucionalno priznat dodjelom nagrade za poseban doprinos sveučilišnom novinarstvu.

Može se reći da su neke crticice Urednikove bogate i osebujne biografije, koju možete iščitati i na ovim stranicama, iz pera ljudi koji su ga poznavali i zajedno s njim sazrijevali i živjeli desetljećima, naoko nespojive i nepomirljive u jednoj osobi. Uvjereni marksist i uvjereni hrvatski intelektualac lijevog kova, profesionalni filozof i profesionalni ribar, urednik studentskoga lista i urednik institucionalnih sveučilišnih novina. Ali sve je to kod Duška bilo prirodno spjeno, nedjeljivo i logično. Do samoga je kraja ostao vjeran idealima u koje je vjerovao i filozofiji, znanosti i sveučilištu koje je volio. A ova će novina u narednome razdoblju nastojati ostati vjerna njegovim izvornim idejama.

Ivan Perkov

Bel-esprit

Piše:

DRAGUTIN LALOVIĆ

Svetli lik uglednog intelektualca, publicista i urednika Duška Čizmića Marovića (1946-2020) mogu dočarati samo u fragmentima i iz zajedničkoga generacijskog iskustva.

Evo što o svojem građanskom odrastanju kaže on sam 2009., u izlaganju o mojoj knjizi *Države na kušnji*, koju je počastio svojim pogovorom “Građanin na kušnji”:

„Moj pogovor ovoj knjizi započinje rečenicom ‘Punih 40 godina iz prijateljske blizine pratim kušnje s državom građanina Lalovića...’ stoga tek nekoliko riječi o značaju te prijateljske blizine za moje odrastanje.

Odgojen sam u duhu vrijednosti kršćanskog univerzalizma pa nije ni čudo da sam se - cim se mene pitalo - prepisao u Partiju. No ispostaviti će se da ni Partija nije odviše marila za svoj Program. Štoviše, za razliku od Crkve nije se ufalala poštovati ni svoj Statut. A kad sam se od šećenja s temeljnim vrijednostima pokušao uteći ‘čistoj filozofiji’, čekalo me još uvredljivije iskustvo: na studiju filozofije prostora za mišljenje bilo je ponajmanje, moji su se profesori nadmetali tko će filozofiju plodnije instrumentalizirati. I tko zna što bi danas sa mnom bilo da se ‘70 nisam obreo u Langovu studentskom rukovodstvu,

prvoj i jedinoj klapi u mome životu u kojoj se mišljenje smatrao poželjnim... najzaslužnijoj što su duhovne čežnje mogu dječaštva preživjele prvu socijalizaciju.”

“Prijateljstvo je tragičnije od ljubavi - duže traje” (O. Wilde)

Davnih je dana veliki ponjonist i naš stariji prijatelj Zdravko Malić zapisao u svojem “Krakovskom dnevniku” (1976) da ima tri mlada prijatelja i jednoga od njih ocrtao riječima da ga “svi volimo”. Ni za koga da nas pritom nije moglo biti dvojni da je mislio na Duška.

Moglo bi se misliti da je tajna njegove neodoljivosti bila naprosto u tome što je bio zlatousti filozof, kojega bi, već po definiciji, morao krasiti zanosni šarm autentičnog mišljenja i lijepog govorenja. No mislim da se tajna njegove neodoljivosti ne može svesti na dimenziju “pjesničkog mišljenja” (kako je H. Arendt nazvala filozofiju Waltera Benjamin-a), valja je potražiti u umjetničkim ljudskim uzajamnostima - niste se mogli oprijeti njegovoj magnetnoj privlačnosti za što je ljude s kojima je ozbiljno divanio znao uvjeriti da su oni u njegovim očima također neodoljivi. U svojoj najboljoj verziji imao je jedinstvenu sposobnost slušanja, uživljavanja u kazivanja Drugoga, često nalazeći prave riječi kojima bi u dijalogu bolje i od sa-

mog sugovornika iskazao njegove težnje i misli.

U mojim očima, Duškov lik karakterizira unutarnje dvojstvo, katkad i napeto, koje se može upečatljivo iskazati dva ma njegovim prezimenima. Čizmićevsku dimenziju njegove osobnosti izražava otmjeni aristokratizam, slobodarski duh nepokoravanja (po uzoru na njegovu impresivnu nonu) ali i pažljivo njegovani image gordog samouka (poput Krležina Joje, najboljeg đaka u razredu, koga nitko nije video da uči). Što je, naravno, bila bezazlenamistifikacija, znam samo nekoliko naših ljudi za koje bih mogao reći da su Hegela tako ozbiljno čitali i proučavali poput njega. Marovićevsku pak stranu karakterizira vitalitet bez obala, od bujne osjetilne uskovitlanosti do goropadnog volontarizma (po uzoru na neukrotivoga oca Miloša); zvao ju je svojom “siledžijskom, mravinskom crtom”, kojom se gordio u mladosti kao ljevičar. Otuda se čini kako je Duško ujviek bio i iznad i ispod sebe samoga. I Čizmić-beg i mornar-ribar Marović. Za njega bi se moglo reći ono što Jean-Jacques Rousseau je ispovjeda o sebi samome: da je bio ako ne bolji a ono zaciјelo drukčiji od svih.

Promatran iz drugog rakursa, čini mi se da je Duško uoran primjer onoga što Francuzi nazivaju “complexe slave”, koji je ovjekovječio Henryk Sienkiewicz u romanu *Bez dogme*.

Duško Čizmić Marović

naše generacije

Odnosi se nagalski stav spram Poljaka, koje je Svevišnji obdario svim mlađenackim odlikama (ljestvica, darovitost, maštovitost, šarm). Pa ipak, zbog nedostatka upornosti i postojanosti u radu oni u pravilu fatalno sustaju u okrutnom svijetu u ozbiljenju svojih potencijala.

Mlađenacka politička inicijacija

Generacijski smo se oblikovali u studentskom političkom i publicističkom aktivizmu, u iznimnoj skupini snažnih osobnosti okupljenih u Savezu studenata Zagreba i Hrvatske te 'Studentskog lista' 1969-1971. Portretirajući Daga Strpića kao strateškog lidera naše studentske generacije, grupaciji kojoj se Duško priključio 1970., u studentskom rukovodstvu Slobodana Langa, Duško ga je vrednovao čovjekom "bez kojega naše generacije ne bi ni bilo". To samo veoma uvjetno može biti točno. Naime, doista se specifični kolektivni identitet naše grupacije formira i učvršćuje u kritičkom sučeljavanju s iskustvom studentske pobune 1968., a zatim i u političkom srazu s "pokretom hrvatskih sveučilištaraca" 1971. Razlike su bile krupne, i programske i političke, ali ne i nepremostive, ipak se radilo o razlikama unutar iste generacije, u istom povijesnom kontekstu.

Povijesni kontekst, sve do 1971., bio je veliki antistaljinistički uzlet jugoslavenskoga

i hrvatskog proljeća, kada su se otvarali do tada neslućeni emancipacijski obzori demokratskog socijalizma. Činilo da je napokon razbijena višedecenijska blokada "zatvorenog društva" ideološkog dogmatizma, političkog monizma i unitarističke suspenzije nacionalnog identiteta.

Osnovno je pitanje bilo kako da se studenti autonomno i odgovorno uključe u takve društvene procese. Dok su ljevičarska grupacija i sveučilištarci smatrali da se studenti trebaju izravno politički angažirati sa svojim radikalnim socijalnim i političkim revandikacijama, mi smo pak bili uvjereni da je takva orientacija ne samo jalova, nego i opasna, jer studente unaprijed onemoguće da se doista afirmiraju kao politički subjekti.

Krajnje riskantni karakter "zahtjevačke politike" na tragičan se način očitovalo u jesen 1971., u studentskom štrajku, kada radikalnost zahtjeva za promjenom deviznog režima i reformu federacije nije dovela do produbljivanja reformske politike tzv. progresivne jezgre hrvatskoga partiskog rukovodstva, nego naprotiv do brahijalnog slamanja hrvatskog proljeća i progona njegovih prvaka iz redova sveučilištaraca i Matice hrvatske.

U takvome dramatičnom kontekstu, poslije političkog udara i preokreta krajem

1971. godine, za razliku od svih nas koji smo završavali studije, Duško je odgodio svoje studijske obveze i 1972/73. preuzeo veoma delikatnu funkciju glavnog urednika 'Studentskog lista'. S osnovnom misijom da se na zagrebačkom sveučilištu spasi što se spasiti dâ i ne dozvoli da se razmaše neostaljinistički unitaristički revanšizam, koliko god da su izgledi za to bili neizvjesni i odnos snaga nepovoljan.

Ipak se imalo se što spašavati, prethodno bitke nisu bile uzaludne, koliko god cijena bila ogromna. Hrvatska je bitno ojačala svoju ustavnu poziciju u jugoslavenskoj (kon)federaciji, jugocentralizam je bio definitivno doveden u pitanje (s odlučujućom iznim-

kom JNA). Hrvatsko proljeće nije potonulo u mrak totalitarnog staljinizma, nego u silo truloga autoritarnog brežnevizma.

I tako gotovo dva desetljeća. Unatoč svim povremenim političkim i intelektualnim naporima da se ožive iznevjereni idealni radnički samoupravljanja, socijalne demokracije, tržišne privrede i ljudskog dostojanstva.

Hoće li sloboda umjeti da pjeva?

Široj je javnosti najmanje poznat Duškov civilizacijski angažman u Društvu "Prvi solinski partizanski odred", na čijem je čelu bio posljednjih godina. Već sam naziv društva pokazuje promišljenu politiku izbjegavanja bi-

narne opreke "antifašizam-fašizam", u kojoj se opreke međusobno ne samo potiru nego često i međusobno snaže. Dobro je znao kako svojstava antifašizma kao temeljne vrijednosti vlastitog sustava a demoniziranje protivnika kao "fašista", vodi opravdaju svakog nasilja u borbi protiv "onih drugih".

Ističući "slobodarski kontinuitet hrvatskog domoljublja", Duško je lucidno upozorio svoje drugove "kako je vrijeme da veličinu naših ratnih uspjeha prestanemo tražiti u zločinstvu naših neprijatelja – nacifašističkih okupatora i domaćih izdajnika u Drugome svjetskom ratu, odnosno velikosrpskih, ustvari četničkih agresora i odnarodenje JNA u Domovinskom ratu.

Dragutin Lalović

Vrijeme je da vlastito samopostovanje počnemo graditi na punoj svijesti da smo se tučli za slobodu, i to ne samo za hrvatsku, nego i za općeljudsku slobodu [...] I da ne zaboravimo kako jednom izborena sloboda nije zauvijek izborena sloboda. Pogotovo ako nove generacije želimo odgojiti u slobodarskom duhu".

Duhovito je poantirao: "Ne zaboravimo da je Miljkovićevi pitanje da li će sloboda umjeti da pjeva kao što su sužnji pjevali o njoj, koje je uključano i u gudure Sutjeske, poetski izraz težnji i nuda svih koji su živjeli i umirali za slobodu, a čije ispunjenje ovisi i o nama samima, ne samo danas i ovdje".

Povjerenje u javnu riječ

Kao kolumnist "Slobodne Dalmacije" uključuje se početkom 2000-ih u pravu demokratsku tranziciju, nakon autoritarne regresije 90-ih. Najprije, u tjednim komentarima "Montažni stol" (4.2.2000-10.9.2001), a zatim u nezamislivo zahtjevnoj formi svakodnevnih "Prozora" (17.9.2001-31.1.2007).

U silnom tematskom rasponu tekstova što ih je godinama ispisivao razaznaju se temeljni motivi koji su Duška nadahnjivali. Prvi je i osnovni upravo kantovsko povjerenje u autoritet javne riječi u obrazovanju za demokraciju i snažan osjećaj suodgovornosti za razvijanje kritičke moći suđenja hrvatskih građana. Smatrao je da upravo Split, preko svoje "Slobodne Dalmacije" posebice, ima nezamjenjivu i spoznajno povlaštenu funkciju da hrvatsko društvo iščupa iz jada hrvatskog provincijalizma, samoskrivljene nacionalne nezrelosti i podrepaške vanjske politike. Jer: "Split je svjetski grad, točnije, Split znači: duhovna mjera deprovincijalizacije".

No ne samo hrvatske, nego i europske civilizacije u cijelini, koja ne uspijeva shvatiti globalni horizont svjetske povijesti, s kolosalnim usponom starih tisućljetnih orientalnih civilizacija i carstava Kine i Indije, te redefinirati svoje novo mjesto u policentričnom svjetskom sistemu.

Izdvajam jedan njegov komentar, koji zorno iskazuje njegovo uvjerenje da "mišljenje i nije ništa drugo nego ljubavno-pažljiv odnos prema svemu što srećemo na svom putu".

U tekstu "Dalaj-lama Splitu" (28.6.2002) izvrgava ruglu našu međunarodnu politiku na primjeru sramotnoga nacionalnog konsenzusa u prešćivanju posjeta Dalaj-lame, duhovnog i svjetovnog poglavara Tibeta, koji je u Hrvatsku stigao na poziv nevladine Udruge za potporu Tibetu. Objašnjava: "...privatna forma ove posjeti nipošto neće umanjiti njen općeduhovni, edukativni i ekumenski značaj. Dapaće: izostanak službenih protokola samo će izostriti duhovne obrise hodočašća Dalaj-lame Splitu. A u povijesti našeg Grada njegova će posjeta ostati datumom. Jer, službeno ili privatno, Dalaj-lama uporno nastavlja misiju jednog od najvećih duhovnih učitelja svremenog Tibeta, Geshe Rimposhea, koji je, predosjećajući budućnost, početkom XX. stoljeća objavio da se duhovne tajne Tibeta moraju otvoriti cijelom svijetu. Čovječanstvo se -

upućuju, a same prosvjednike unaprijed osuđuje da budu izmanipulirani.

Portretist naše generacije

Obljetnicu 1971. godine Duško je u proljeće 2001. obilježio veoma zapaženom, upravo jedinstvenom, serijom portreta svoje generacije u 'Jutarnjem listu'. Odvazio se suočiti s velikim profesionalnim i duhovnim izazovom, uvjeren da s "dva ili tri odabrana portreta moguće je prikazati jedno razdoblje sa svim njegovim protutjećim tendencama". Upustio se u "arheološko istraživanje" vrijednosnog "čišćenja hrvatskog sjećanja". S uvjerenjem da "pisati treba jednako i o onima s kojima smo odrastali i o onima protiv kojih smo odrastali... 'protivnicima' dugujemo više: sve ono što smo usprkos svemu, uspjeli napraviti. Prijateljima, pak, možda jedino to da smo uopće išta uspjeli napraviti!"

Odlučio je da stoga o "svima pisati pozitivno", pokazati da politički sukob između "njih" i "nas" nije bio slučajan, nego ozbiljan. I da je "u biti ozbiljnog sukoba da su u pravu obje strane!" Takav mu je pristup omogućio da shvati "značaj njihove pobune i osjeti težinu njihova stradanja. Zauzvrat, na tako pripremljenoj pozadini, 'moj' je dio generacije - mimo i preko kojeg je pokret hrvatskih sveučilištaraca protutnjao - zasvijetlio punim svojim značajem". Očekivano, s obje se strane izložio prigovorima da nije objektivan.

Uspio je skicirati portrete svojih nekadašnjih protivnika D. Budiše, I.-Z. Ćićka, A. Paradžika, A. Žužula i D. Petrića, te svojih životnih prijatelja S. Langa, D. Strpića i Ž. Puhovskog. U posljednjem od deset nastavaka tog feljtona naglasio je da je tim tekstovima tek započeo i ispunjavati svoju dug prema brojnim likovima koji zasluzuju da budu uvršteni u njegovu galeriju značajnika.

Najavio je dovršavanje posla, i nadopunu već skiciranih i uvrštenje novih portreta, kako "nekih nezaobilaznih likova pokreta hrvatskih sveučilištaraca", tako i Langova Predsjedništva Saveza studenata. Bodreći ga u tom ambicioznom naumu, ponudio sam muda cjelinu njegovih portreta objavimo kao knjigu u mojoj biblioteci "Čari političkoga".

Pokušao je dovršiti projekt. Nije u tome uspio. Suočio se s teško premostivim poteškoćama kada je shvatio kako je zadaća dočaravanja "čitavoga jednog razdoblja" posredstvom predstavljanja središnjih likova svoje generacije tek pola posla, a da onaj teži dio podrazumijeva da se i sami likovi pokušaju primjereno razumjeti iz cjeline povjesnog konteksta u kojem smo živjeli.

Prikazujući svoje odabранe likove, Duško je dao i glavne elemente za portretiranje njega samoga kao *bel-espira*, lijepoga i dobrog duha naše generacije. Cjelom svojih angažmana učinio je sve što je mogao da bi zacijelili davači nesporazumi i rascjepi među nama. Stoga zaslužuje da se primijeren izbor njegovih najboljih kolumni i cjelina njegovih vjerodostojnih portreta objavi kao knjiga, koja će biti i prijateljski *hommage* njemu samome i dragocjen prilog razumijevanju hrvatske suvremene povijesti.

Damir Boras

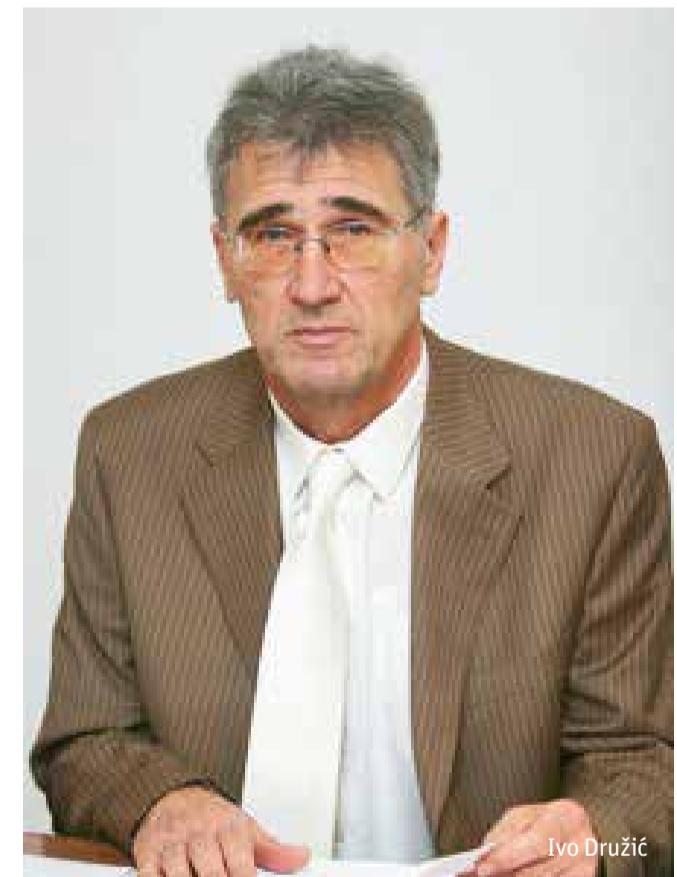
Damir Boras: Dojen sveučilišnog novinarstva

"Naš dragi suradnik Duško Čizmić Marović bio je istinski zaljubljenik u sveučilište, znanost i kulturu. Prepoznao je nedostatak znanstvenih i sveučilišnih tema u široj javnosti i osmislio originalan i

no pristup akademskim temama, a pažljivo je čuvao i autonomiju svoje redakcije. Te karakteristike prenio je i na svoje mlade suradnike pa je Universitetu dao i zalog za budućnost."

Ivo Družić: Rijedak čovjek

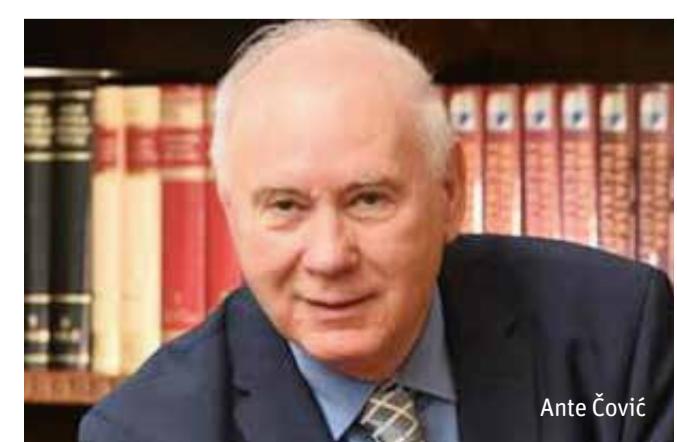
"Duško, rijedak čovjek. Krasila ga je s jedne strane sposobnost pronicanja duboko u bit i sve zakutke pojedinačnog problema koji bi ga intrigirao. Istodobno je čvrstim kompasom filozofsko-sociološkog analitičara povezivao, običnom smrtniku neopavide, dijelove u iznenadujuće cjeline. Prepoznavao je tako svojim ontološkim „njuhom“ i skrivene namjere sakačenja javnog interesa iza pomoznih samohvala. Skrupuljano prema činjenicama, obziran prema osobama, kirurški precizan i odlučan u kritičkom sećanju pojava. Lijevi hrvatski intelektualac. S jednakim naglaskom na svakoj od te tri riječi. Duško, od tvog podrumskog stana na splitskim Bačvicama 1960-tih, preko Studentskog lista u Zagrebu 1970-tih, do Universitasa i Hrvatskih sveučilišta 2010-tih, tri put smo se sastajali. I već mi strašno nedostaješ, ti nesebični borče za Javno Dobre bez osobnog automobila. Re(s)publika je bez tebe siromašnije mjesto."

Ivo Družić

Ante Čović: Djela koja žive

"Duška kao osobu, u čijem su se intelektualnom horizontu suprotnosti i kontroverze kolektivnog postojanja jedne generacije heraklitovski izmirivale u cjelini smisla, upoznao sam kroz prizmu njegova životnog projekta, sveučilišnih novina UNIVERSITAS. Imao sam privilegij boraviti u njegovu univerzumu koji je i nakon njegova fizičkog odlaska nastavio postojati u njegovu djelu i životu iskustvu nas suputnika. Duško je i dalje među nama."

Ante Čović